

Voto

Over teater geen kwaad woord. Zeker niet als ze het hebben over ons Vorig Leven als Aap, bovendien in combinatie met Liefde van de Hindoe. Welke ontucht moeten we ons hierbij voorstellen? De Kama Soetra, met allerlei standjes op zijn aapjes? Trouwens, kan iemand ons vertellen hoe aapjes hét met elkaar doen? Op zijn hondjes, maar iets akrobatischer? Met reuze-bananen, die ze gebruiken als een soort van eksotische dildo? En achteraf nog smakelijk opeten ook? Na de erotische films, een nieuwe topper van het Stuc, op pagina 5.

Nogmaals seks, maar nu in combinatie met vrouwen en auto's. Van bananen is geen sprake meer, laat staan van aapjes. Of hoe zoeken filosofen naar het eeuwige geluk? Hoe bereiken ze de eeuwige lust? Theo weet er ongetwijfeld meer over. Wist u trouwens dat u meer ziet als het licht brandt dan in het donker, ook als uw partner boven ligt? En de filosofie van de scheet, want koeien vervuilen ook. Over deze en andere grote levenswijsheden vertelt Theo op pagina vier. Ofwel een eigenzinnige interpretatie van de Kama Soetra, live uitgevoerd door Theo en Theaaaaaahhh.

Franky Vandenbroecke, zijn achternaam verklapte reeds zijn ware obsessie. Met de jaren werd de jongeman liberaler - libertijner? Zijn enige verlangen bestond erin zo snel mogelijk op te schuiven tot bij ene Uyttenbroeck, een achternaam die nog meer belooft. En na rode komt roze. En dan balletten. En VdB (Vandenbroecke?) in zijn blootje, terwijl hij schandaleuze dingen doet met de Roze Jeugd. De hele SP-federatie heeft nog jarenlang de wonden én konfituur (van elkaar) kunnen linnen (pagina 5).

In L & W waart de commerciële geest reeds rond. Daar verkoopt het dekanaat sinds dit jaar 'boekskes'. Wie had dat gedacht, na het Unicef-Kul incident van enkele jaren geleden, toen in de kelders van onze universiteit vieze foto's van kleine kinderen werden gemaakt. Naar het schijnt werden in de kelder van Sencie gelijkaardige uitpattingen gekonstateerd: Jonge germanistjes... Vandaar natuurlijk dat men honderd franken vraagt, wat niet veel is voor een uitgave vol eksklusieve kleurenfoto's. Kopen, kijken, en uw eigen programma naar eigen geartheid samenstellen, op pagina 3.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 17, 1990-1991, NUMMER 3, MAANDAG 8 OKTOBER 1990

Studiedag Rechten

Gelijkheid beter beschermd

Gelijkheid is een min of meer spontane sociale norm. We hebben er allemaal wel een idee van wat hij betekent, al gebruiken we misschien eerder de termen 'eerlijkheid' of 'rechtvaardigheid'. Er zijn echter ook specifieke rechtsregels over, wat meebrengt dat men zich in de rechten bezighoudt met de studie van het begrip en zijn juridische uitwerking. Vorige vrijdag werd er in de Valk een studiedag gehouden over dit thema, georganiseerd door het Instituut van de Rechten van de Mens (KUL) en het Centrum voor de Rechten van de Mens (RUG) en met medewerking van rechters uit nationale en internationale rechtskolleges. De conclusies daarvan zijn bemoedigend: de rechtsmiddelen tegen discriminatie nemen toe.

Het gelijkheidsbeginsel duikt op in verschillende verdragen, wat belangrijke implicaties heeft op de draagwijdte ervan. In het Belgische recht is er artikel 6 van de Grondwet dat plechtig verklaart dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet. Maar van dat beginsel zou door een bijzondere wet afgeweken kunnen worden. Later is dan een artikel 6bis ingevoegd, dat expliciet discriminatie verbiedt.

Dat betekent daarom niet dat een verschillende behandeling ongrondwettelijk zou zijn. Een ongelijke behandeling is wel degelijk toegelaten, mits ze steunt op objectieve criteria (bijvoorbeeld progressieve belasting: personen met een hoger inkomen mogen relatief zwaarder belast worden). De uitzonderingsmaatregel moet bovendien redelijk en proportioneel zijn, waarmee vooral bedoeld wordt dat de ongelijke behandeling niet groter mag zijn dan strikt

noodzakelijk is. Een gelijkaardige bescherming wordt geboden door artikel 14 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). Maar hier is het toepassingsgebied beperkt: waar de Grondwet in een algemene bescherming voorziet, geldt artikel 14 alleen voor de rechten die uitdrukkelijk in het Verdrag zijn voorzien (vrijheid van meningsuiting, recht op privacy,...).

Hoop

Ook in EG-kontext (hier ligt de nadruk meer op de economische sfeer: vrij verkeer van goederen, diensten, personen en kapitaal) is het gelijkheidsbeginsel belangrijk, al bestaat er geen algemeen voorschrift dat de gelijke behandeling verplicht stelt. De rechtspraak maakt hier een onderscheid tussen directe en indirecte discriminatie. Met het eerste worden niet alleen

regelingen bedoeld die verboden onderscheidskriteria hanteren, maar ook gelijke behandeling van situaties die duidelijk verschillend zijn. Met indirecte behandeling bedoelt met het effect dat een bepaalde praktijk heeft. Als een op het oog niet discriminerende situatie tot gevolg heeft dat uitsluitend bepaalde bevolkingsgroepen getroffen worden, is hier volgens de EG-rechtspraak het gelijkheidsbeginsel geschonden.

Bourgeois

Dit alles mag wel wat technisch lijken, maar de voornaamste en hoopgevende conclusie is, dat de rechtsmiddelen om discriminatie nationaal en internationaal te bestrijden uitbreiding nemen. De burgers kunnen dus meer en meer hun toevlucht nemen tot het recht wanneer ze zich onrechtvaardig behandeld voelen. In het interne recht is er vooral sinds de laatste staatsvorming een betere bescherming, omdat tegelijkertijd daarmee het Arbitragehof de bevoegdheid kreeg om wetten te vernietigen voor een schending van de grondwetsbepalingen over de gelijkheid. Dit is uniek, want daarbuiten zijn wetten, net zoals voordien, onschendbaar (tenzij natuurlijk in het internationale recht, dat hoger staat). Verder is er zowel internationaal als nationaal een groter entoesiasme voor het gelijkheidsbeginsel merkbaar, zodat men probeert om het toepassingsgebied ervan zo breed mogelijk te maken.

Een andere niet onbelangrijke conclusie, omwille van de harmonie in het recht, is dat de verschillende gerechtshoven dezelfde criteria toepassen om uit te maken wat discriminatie is en wat niet. Eigenlijk is dit pas waar sinds vrijdag zelf, omdat het Hof van Cassatie in een arrest dezelfde weg is opgegaan als de anderen. Men hecht in de regel veel belang aan de eenvormigheid van het recht. De heersende mening stelt dat die de rechtszekerheid ten goede komt, dat wil zeggen: de mate waarin je zeker kan zijn dat je een bepaald recht hebt en dat het met bepaalde middelen kan afgedwongen worden.

Samengevat komen die criteria op het volgende neer: een onderscheid in behandeling is toegelaten als het met een rechtmatig doel gebeurt, als het een objectief onderscheid is en als het gaat om maatregelen die het doel kunnen bereiken en die in een redelijke verhouding staan tot dat doel.

Waarde

Ondanks de eensgezindheid in de rechtspraak over de theorie, blijkt dat er nogal uiteenlopende manieren bestaan om die concreet toe te passen. Soms gebeurt dat eerder terughoudend, en zal de rechter snel een verantwoordelijkheid aanvaarden voor de verschillende behandeling. Soms, en vooral het Europees Hof van Justitie is daar sterk in, gaat men over tot een diepgaande en strenge controle.

De rapporteurs zijn daar niet verder op ingegaan, maar er werd achteraf wel een vraag over gesteld door een toehoorder (jammer genoeg niet echt beantwoord): zijn de rechters wel bevoegd en, zo ja, in

vervolg op p.3

Eksakt filosofen in tien lessen

Over waarheden en koeien

Prof. Van Der Waeteren (beter bekend als *den Theo*) werkt op het departement Werktuigkunde aan de faculteit Toegepaste Wetenschappen. Als regelmatig klant van de Universitaire Konferenties, ("niet alleen om te luisteren naar wat er gezegd wordt maar ook als inzet van een gezellige avond, om met de kollega's achteraf een glaasje te gaan drinken") werd hem gevraagd of hij niet eens zelf wou komen spreken. Op 11 en 18 oktober is het zover: in de Grote Aula kan je om 19.00 u gaan luisteren naar *Wetenschap en wereldbeschouwing - De ultieme uitdaging: de denkende machine en Techniek en samenleving - Heeft de auto nog toekomst?* Allen daarheen want Van Der Waeteren zit niet verlegen om een controversiële uitspraak.

Het gebeurt niet alle dagen dat een prof uit de eksakte wetenschappen zijn eigen vakgebied vanuit een filosofische hoek bekijkt. Van Der Waeteren zelf vindt zijn initiatief echter niet zo verwonderlijk.

Van Der Waeteren: «Dat is iets wat ik niet kan laten. Ik denk dat vele mensen, ook uit andere faculteiten, in hun vrije tijd literatuur doormen die hun werk vanuit een ander standpunt bekijkt. Je leest een keer Bodifée en dan ben je vertrokken. Het valt inderdaad buiten mijn normale beroepsfeer. Kan men daar echter meer zinnigs over zeggen als men geschoold is? Er bestaat zelfs een school van filosofen die zover gegaan zijn in hun denken dat ze besloten dat een boer daar evenveel zinnigs over kan zeggen als jijzelf. Als het niet meer simpel kan gezegd worden, dan zit men er ook meestal naast. Nu zeggen de filosofen: "het moet niet waar zijn wat we zeggen, als het maar interessant is". Maar als het over vragen gaat die een grote impact hebben op het leven van de mensen dan moet het niet alleen interessant zijn maar toch ook wáár wat men zegt. En als men die waarheden niet kent dan moet men dat ook eerlijk kunnen toegeven.»

«Dat er waarheden zijn, staat nu eenmaal vast. Net zoals er bij de positieve wetenschappen achter het waarom der dingen steeds de natuur schuil gaat als enige waarheid, is er bij de geesteswetenschappen ook een alles omvattende waarheid, die we echter nog niet volledig kennen. We komen er wel steeds dichterbij, in die zin dat we ons realiseren dat vroegere inzichten totaal

onwaar waren. Daarom proberen wij een zuiver woordengebruik te hanteren. Wat we nu 'waar' heten, blijft waar. Waarheden kunnen zich wel verdiepen of veralgemenen.»

Anschluss

Het initiatief van Van Der Waeteren schrijft zich in in de zogenaamde 'nieuwe dialoog' tussen de eksakte en de geesteswetenschappen. Deze beweging, waarvan de Gentse filosoof Leo Apostel in ons land de voortrekker is, is een poging om de denkpatronen van beide groepen, die volledig uit mekaar gegroeid waren, op elkaar af te stemmen. Dat zou ook de opzet zijn van het werk van Jan Van Der Veken (*Een kosmos om in te leven*) dat heel binnenkort van de pers rolt.

Van Der Waeteren: «Je zou die dialoog een beetje kunnen vergelijken met de hereniging van Duitsland, waarin de ene de andere opslokt. Ik heb de indruk dat de filosofie eigenlijk een beetje gekomen was in een stadium waarin ze niets meer te vertellen had. De filosofen geven het ergens zelf toe: als men praat over het praten, heeft men eigenlijk niet veel meer te zeggen.»

«De filosofie heeft een ingebouwde beperking. Als je je enkel kan bezig houden met het zuivere verstand, dan geraak je niet ver. Vele filosofen hebben dat ook ingezien. Anderen hebben toch geprobeerd om verder te gaan, en dan zaten ze meestal mis. Maar in de filosofie bestaat dat eigenlijk niet, 'mis': als het maar coherent is, zonder inwendige

vervolg op p.4

Ook deze man, mocht het spreekgestoelte betreden op de studiedag. Alle Belgen zijn immers gelijk. En de anderen hadden geen tijd. (Foto Archief)

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Bananen na '92

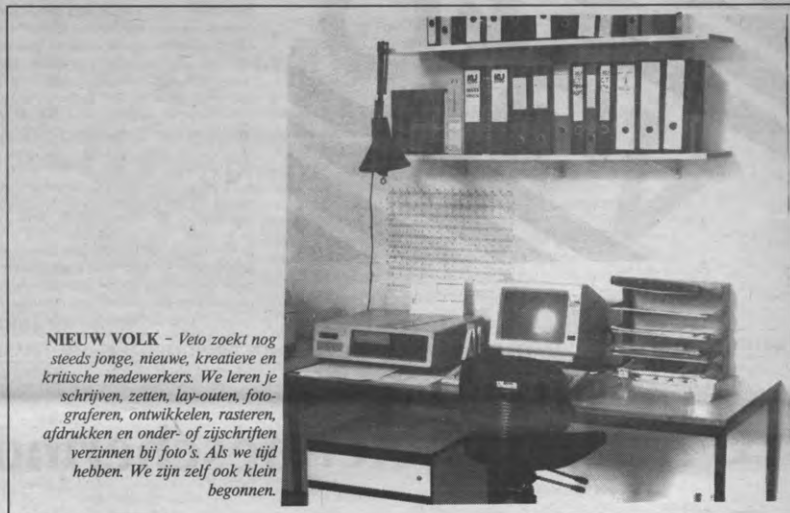
Het nieuwe gordijn

Door het failliet van de kommunistische regimes in de Oostbloklanden, blijft er voor de Derde Wereld in de Noord-Zuid konfrontatie nog slechts één gesprekspartner: het rijke, machtige Westen: de bepleiters van absolute economische vrijheid en van een groter aandeel in het wereldinkomen. Waar het Zuiden in haar gevecht om te overleven nog een zekere steun vond bij de socialistische landen, staat zij nu in haar strijd alleen. Omdat er nog slechts twee werelden zijn, wordt de tegenstelling tussen arm en rijk, Zuid en Noord nog groter. Het Europese ideaal van een grote interne markt, te realiseren tegen december '92, is een gruwel voor het Zuiden. Aan de angst van de Derde Wereld voor het nieuwe Europa wijdden *Wereldwijd* en *Noord Zuid Cahier*, haar tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking, hun septembernummer.

Hoewel de EG belooft dat Europa geen vesting zal worden, reageert men op de angsten van het Zuiden met flarden diplomatiek gewaauw. Dit blijkt uit de verklaring van de speciale UNO-sessie in mei over de economische verhoudingen tussen Europa en de Derde Wereld, waarvoor *Noord Zuid Cahier* uitgebreid rapporteert. De Amerikaanse regering heeft zich heftig verzet tegen deze UNO-zitting en stuurde dan ook haar kat. De Belgische belangstelling was zeer laag zodat de media het niet de moeite vonden om over deze bijzondere zitting te berichten. Daaruit blijkt volgens *Wereldwijd* nog maar eens de onwil van het Westen om geconfronteerd te worden met de vragen van het Zuiden. Vooral wanneer het aankomt op structuurwijziging van de internationale han-

del en van het monetaire systeem, maar aan vage beloften geen gebod.

De EG-markt zal zich niet afsluiten van de Derde Wereldmarkt, maar men moet zich natuurlijk realiseren dat de meest interessante mogelijkheden weggelegd zijn voor de landen met een reeds hoge graad van ontwikkeling. Omdat vooral de zwaksten zullen lijden onder de verhoogde concurrentie op de Europese markt, zullen zij kunnen rekenen op de 'belangstelling en de steun van de EG', zolang uiteraard de principes van de interne markt niet in het gedrang worden gebracht. Noord Zuid besluit dat de gevolgen van een eengemaakt Europa voor de rest van de wereld en vooral voor de Derde Wereld weinig gekend zijn. Vandaar het verwijt dat Europa vooral met zichzelf bezig is en de

NIEUW VOLK - Veto zoekt nog steeds jonge, nieuwe, creatieve en kritische medewerkers. We leren je schrijven, zetten, lay-outen, fotograferen, ontwikkelen, rasteren, afdrukken en onder- of zijschrijven verzinnen bij foto's. Als we tijd hebben. We zijn zelf ook klein begonnen.

noden van de andere werelddelen uit het oog dreigt te verliezen.

"Geen vesting maar ook geen zeef", zegt EG-voorzitter Delors. Volgens het NCOS hebben de armste landen terecht reden om te vrezen voor een versterkt protektionisme. Terwijl vroeger de armste landen nog profiteerden van de handelsbeperkingen van de EG, omdat velen slechts met enkele EG-landen handel dreven als gevolg van oude koloniale banden, zal het bij een eengemaakt Europa enkel nog gaan om de competitiviteit en niet langer om historische verplichtingen. Aan de Derde Wereld exportproducten naar de EG worden hogere technologische eisen gesteld. De landen in het Zuiden

die het minst ontwikkeld zijn zullen daardoor economisch nog meer geïsoleerd raken. Bovendien wil de ironie van het lot dat door de nieuwe milieunormen van de EG het milieu van de Derde Wereld zal ondermijnd worden. De EG-normen zijn namelijk beperkt tot de productie binnen de gemeenschap zelf en gelden niet voor de export of voor de activiteit van de EG in het buitenland. Scheikundige fabrieksmastodonten worden bijvoorbeeld verplaat naar Derde Wereldlanden om de Europese milieuregulering te ontwijken.

Milkshake

In een gevalstudie over de banaan wijst Noord Zuid op de mogelijke toelgang van de Caraïbische banaan. Tot nu toe bestaat er in het Westen geen uniforme bananenpolitiek. Het grootste deel van het bananenaanbod aan de EG komt uit de "Dollar Zone", overwegend Midden- en Zuidamerikaanse landen, waar de plantages in handen zijn van de multinationals en waar een hoge graad van mechanisatie is bereikt. Het overige deel wordt geproduceerd in de eigen lidstaten of in de Caraïbische landen, waar de productie gebeurt op kleinere, moeilijker te bewerken stukken grond, waardoor de exportprijs oploopt. In feite is de Britse markt zowat de enige afzetmarkt voor de Caraïbische banaan. Met Europa '92 moeten nationale voorkeuregelingen verdwijnen. De toekomst van de Caraïbische banaan blijft een groot vraagteken. Ook de kakaoproducenten verwachten slecht nieuws. Omdat de Britse producten, die je met veel fantasie chokola kan noemen, tegen '92 een groot deel van de EG-markt zullen openen, moeten de kakaoproducenten concurreren tegen erg lage prijzen.

Wat kan de Derde Wereld verwachten van de gewijzigde Oost-West-betrekkingen? De stengelden die in andere omstandigheden aan het Zuiden zouden worden besteed, zullen nu in grote hoeveelheden naar het Oosten gaan. Om de droom van een *Groot Europa* nog meer gestalte te geven zal de EG vooral in het Oosten investeren en de handelsbetrekkingen zullen zich overwegend binnen Europa concentreren. Bij dergelijke koerswijziging zal men volgens *Wereldwijd* vooral de Derde Wereld 'links' laten liggen. Hoewel de Oost-Zuid-handel nauwelijks 30% van de

wereldhandel uitmaakte was die handel voor bepaalde Derde Wereldlanden heel belangrijk, omdat het Oostblok ook wat betreft haar economische en militaire hulpverlening, veel selectiever tewerk ging. 70% van haar hulpverlening ging naar Cuba, Vietnam en Mongolië. Ook het opleiden van Afrikaanse en Aziatische studenten in de Sovjet-Unie was zeer belangrijk. Op hulp uit het Oostblok zal de derde wereld voorlopig niet meer hoeven te rekenen. Anderzijds heeft het socialistisch alternatief in het Zuiden aan aantrekkingskracht ingeboet. Ook daar vervaat de herinnering aan Marx of Lenin. Met deze omwentelingen staat de Derde Wereld voor een vergrote vijand. De dans op een slappe koord zal nog lang duren.

Krista De Mey

KAFFEETHEORIEËN

Jobstudent ?

Open je blik op de wereld.

OFUP biedt je een prettige studentenjob op niveau aan: je promoot met je team, binnen jouw studentemilieu, de binnen- en buitenlandse pers. Je hebt de keuze uit 200 titels van nationaal en internationaal gerenommeerde bladen, die je aan bijzonder interessante voorbeelden kan aanbieden.

Je verdient er een flinke stuiver mee, je leert via een boeiende training je communicatieve vaardigheden ontwikkelen.

En... je leert een boel tijdschriften kennen, je verruimt je vriendenkring en je krijgt een flink aantal voordelen op de koop toe. Geef toe, een makkelijke, leuke en aantrekkelijke job. Bel naar OFUP op 02/242.54.28 (ma-vrij: 13u30 - 19u30) en vraag naar Marleen.

Dit nummer vind je ook op de OFUP affiches die de muren in jouw buurt zo stijlvol aankleden.

OFUP
02/242 54 28

Met OFUP krijgt jobben terug stijl.

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 17
nr. 3
8 oktober '90

Ver. uitg. Stef Wauters,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredactie: **Koen Hendrickx**
Redaktiesekretaris: **Stef Wauters**
Redactie:
**Luc Janssens, Walter Pauli,
Jan Van der Linden**
Doka:
**Hielke Grootendorst,
Mieke Paulissen, Renaat
Schrooten, Leen Van Lindt**
Tekeningen:
Arnulph en Nix
Lay-out en vormgeving:
**Dirk Boeckx, Ann Croekaert,
Krista De Mey, Koen Hendrickx,
Luc Janssens, Walter Pauli,
Renaat Schrooten, Jan Van der
Linden, Stef Wauters**
Medewerkers:
**Bart Capéau, Filip De Keuleleere,
Krista De Mey, Gert De Meyer,
Freddy De Preter, Pieter Degryse,
Joost Depuydt, Hilde Lenie,
Johan Reyniers, Kurt Sannen,
Jan Verstraete**
Eindredactie:
Krista De Mey, Stef Wauters

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij **Rotatyp Brussel**
Oplage **9000** exemplaren
ISSN-nummer **0773-5162**
Abonnementen
Studenten: **250,-**; niet-studenten:
300,-; steun vanaf **600,-**; over te
schrijven op rek. nr.
001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redactieadres bezorgen
Redaktieviergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

FAKBAR EKONOMIKA

dici

(achverrentie)

DEKENSTRAAT 6 · LEUVEN

Betalen voor je programmarooster

De L & Winkel

Dat het begin van het akademiejaar niet overal even vlekkeloos verlopen is, was eigenlijk wel te verwachten na de rationaliseringsjerv van vorig jaar. Aan de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte loopt het dit jaar echter uit de hand. Dat een student tegenwoordig al moet betalen om te weten wanneer hij les heeft, is toch moeilijk goed te praten. Het verdoezen van de eigen fakultaire verantwoordelijkheid door argumenten als 'reorganisatieproblemen' is onaanvaardbaar.

Een vrij zware beschuldiging als deze moet uiteraard gestaafd worden met feitenmateriaal. Dit jaar krijgt elke student bij zijn inschrijving nog steeds een bon voor een gratis exemplaar van de 'Collegeoosters'. Wanneer men die bon gaat inruilen, krijgt men echter een 'Programmabrochure' in handen gestopt, waarin enkel nog een lijst van vakken te vinden is. Naar verluidt was de centrale administratie niet bij machte om alle hervormingen voor dit jaar tegelijk en op tijd te verwerken om ze in de traditionele Collegeoosters te publiceren. De fakulteiten kregen daarom de opdracht de uurvordering zelfstandig uit te werken en te verspreiden onder studenten en academisch personeel. De praktische uitwerking hiervan blijkt echter niet overal even studentvriendelijk te verlopen.

Puzzel

In L&W krijgt men zeer vlot, zelfs zonder bon, de Programmabrochure in handen. Vrij logisch, want de fakulteit heeft er geen kosten aan en de student is er uiteindelijk ook niet veel mee. Hij vindt er enkel een opsomming van vakken in, met hun alfanumerieke code. De fakulteit weet haar eigen waar beter

aan de man te brengen. Vanwege de noodzakelijke informatie die erin te vinden is, gaat er veel belangstelling uit naar de brochure *Uren en Lokalen*. Alle vakken die aan L&W gedoceerd worden, zijn daarin alfanumeriek gerangschikt met de vermelding van dag, uur en lokaal van het kollege. Pittig detail: het betreft hier enkel de vakken van het eerste semester. Deze brochure wordt als 'gratis' bijlage verstrekt aan de studenten die zich een Studiegids aanschaffen. Het probleem is echter dat men op geen enkele andere manier in het bezit van die brochure kan komen. Nieuwe studenten lopen gemakkelijk in deze val en betalen eigenlijk 100 frank om te weten wanneer ze les hebben en laten zich daarbij een Studiegids aansmeren.

Een bijkomend probleem is het feit dat licentiestudenten die voor een groot stuk hun eigen programma moeten kiezen, dit onmogelijk op een zinvolle manier kunnen doen. Probeer maar eens uit te vissen wanneer je in tweede licentie les hebt, als je dat nog niet eens weet voor het tweede semester van je eerste licentie. Vele vakken zijn tweejaarlijks geworden, zodat men van een aantal vakken niet eens kan voorzien of ze volgend jaar in het eerste of het tweede semester gedoceerd worden. Wat een verrassing als je in je tweede licentie zou merken dat het merendeel van je vakken na januari gegeven worden. Tesis op tijd afwerken? Vergeet het maar. Vanaf nu zijn de studenten van L&W overgeleverd aan duistere machten die hun toekomst bepalen.

Service

Wanneer je als student weigert 100 frank neer te tellen - wat kan een 2de lic-student nog met een studiegids beginnen? - moet je aan de valven gaan uitzoeken wanneer en waar je les hebt. Gezien in het kader van de overschakelingsperiodes zou je dit nog enigszins door de vingers kunnen zien. Een studieprogramma samenstellen aan de

want het dekanaat heeft geen oor meer voor de opmerkingen en verzoeken van haar eigen academisch personeel. Een departementsvoorzitter raadde ons zelfs aan om rechtstreeks naar de dekaan toe te stappen om het probleem aan te kaarten. Zo gezegd, zo gedaan, maar het leverde niet meer op dan een begrijpende glimlach en een wesperekende klagzaam op de problemen van de fakulteit, waarbij het decentralisatie-initiatief van 'de Hallen' het vooral moest ontgelden. Hij beloofde ook nog de klacht ter sprake te brengen op het Buro van de Fakulteitsraad, waarin echter geen studentenvertegenwoordiger zetelt, zodat men de zaak evengoed in de doofpot kan stoppen.

hand van de valven, is echter een onmogelijke opdracht. Een fakulteit die de verantwoordelijkheid voor die anti-service afschuift op de academische overheid, kan toch moeilijk serieus genomen worden. De fakulteit Letteren en Wijsbegeerte is wel in staat mooie lijsten af te printen waarin alle vakken per dag en per uur gerangschikt staan en die ad valvas uit te hangen. De fakulteit speelt het ook voor elkaar een brochure uit te geven waarin diezelfde vakken alfanumeriek gerangschikt staan. Het is echter onmogelijk die brochure op een of andere manier te bemachtigen, tenzij door een studiegids te kopen. Alternatieven worden niet eens in overweging genomen. Een alfanumerieke lijst ad

valvas uithangen is blijkbaar onmogelijk, en in plaats van een brochure met blinkende kافت een simpel kopietje verspreiden is wel helemaal het einde.

Een student die verbouwereerd weigert een studiegids aan te schaffen, en op het dekanaat bij de bevoegde Administratief Sekretaris vriendelijk om uitleg gaat vragen, riskeert een zeer geïrriteerd antwoord. Laat je niet intimideren wanneer hij je naar je studentenkaart vraagt. Het zou niet de eerste keer zijn als je 'buitenvliet' bij de brave man. Gelukkig kan je met je problemen nog terecht bij de profen van je eigen departement die je vriendelijk zullen aanbieden hun eigen brochure te gebruiken en je zullen vragen als student met luide stem te protesteren tegen de mistoestanden,

Een kleine steekproef bij andere fakulteiten leverde als resultaat op dat L&W blijkbaar de enige fakulteit is waar de studenten op een dergelijke onaangename manier gekonfronteerd worden met de organisatorische problemen die het begin van een hervormd academietaal opleveren. De studentenkringen en de studentenafgevaardigden van POK's en fakulteitsraden zullen het dit jaar niet onder de markt hebben om de uitvoering van het Plan Dillemans voortdurend kritisch te evalueren en het academisch en wetenschappelijk personeel te wijzen op de grondgedachten waar heel het plan op steunt. De verkoop van informatie aan studenten maakt daar in elk geval geen deel van uit.

Joost Depuydt

Rechten

◀ vervolg van p.1

welke mate, om dat soort beslissingen te nemen? Volgens de leer van de scheiding der machten (Montesquieu), mag de rechter de taak van de overheid niet uitoefenen. En dat is precies wat hij volgens sommigen doet, wanneer hij oordeelt over een onderscheid in behandeling dat door de overheid werd ingevoerd.

Het probleem bestaat erin dat een dergelijk oordeel steeds een *waardeoordeel* inhoudt, ook al lijken de theoretische criteria neutraal. Wat is bijvoorbeeld een objectief onderscheid? Of een redelijke verhouding tussen doel en middelen? In het afwegen hiervan spelen steeds invloeden mee die sociaal of cultureel bepaald zijn en dus niet per se universeel gelden. Je kan je dan inderdaad afvragen of de rechter daarvoor de geschikte positie heeft. Hij kan zich immers niet beroepen op iets als een democratische legitimiteit, en moet er zich dus voor hoeden al te zeer zijn persoonlijke voorkeuren te laten meespelen. Een aantal rechtsfilosofen gaat zelfs verder, en twijfelt eraan of het recht in zijn geheel wel een hoofdrol moet spelen in de polemiek rond gelijkheid. Moet een rechtstelsel maatschappijvormend of maatschappijvertoelkend optreden?

Remedies

Een ander aspect van dezelfde problematiek is de vorig jaar ingevoerde automatische schorsing van een overheidsbeslissing door de Raad van State. Als een enkele particulier inroep dat hij gediskrimineerd wordt door een beslissing van de overheid, wordt meteen de hele beslissing geschorst, dus niet alleen met betrekking op het betwiste geval. In de regering wordt nu al geklaagd dat op die manier de werking van de administratie in het gedrang komt. Er wordt dan ook voor gepleit om het principe van de automatische schorsing (dat overigens pas vorig jaar ingevoerd werd) terug op te heffen. Donderdag zal de ministerraad daarover beslissen. De vraag naar de juiste verhouding tussen rechter, bestuurder en wetgever is duidelijk niet academisch.

Gert De Meyer
Luc Janssens

Wat hebben studenten, professoren en assistenten met elkaar gemeen ?

Ze kunnen allemaal in het Apple Education Center Leuven terecht om hun Macintosh aan een fikse korting te kopen.

En ze vinden in de Apple Tik & Printshop, Naamsestraat 98, enkele Maccen, een Laserprinter en een scanner te hunner beschikking. Voor een prikke.

Spring es binnen:
Apple Education Center Leuven
Naamse Steenweg 9
3045 Blanden (Heverlee)
016/290390

De memoires van Marco Parenti

De ondergang van De' Medici

Met het boek *In de schaduw van De' Medici. Uit de memoires van Marco Parenti* schreef de historicus Mark Phillips een geschiedkundig werk, zoals er tegenwoordig dertien in een dozijn gepubliceerd worden. Het onderwerp van het boek en de werkwijze van de auteur lenen zich hier ook toe. De politieke gebeurtenissen tussen 1464 en 1466 in Firenze spreken aan. De tijdsgeest die hij met de beschrijving ervan oproept, reconstrueert hij aan de hand van de geschriften van een politiek niet zo belangrijk burger: Marco Parenti. Hierdoor erkent Phillips dat niet alleen de boeken en memoires van politieke belangrijke personen, zoals Augustus, Karel De Grote of Napoleon interessant zijn om de loop van de geschiedenis te reconstrueren, maar ook die van 'mindere' goden.

In het *Gedenkschrift*, waaraan hij begint na de dood van Cosimo De' Medici (1464), beschrijft Parenti nauwkeurig de politieke gebeurtenissen tussen 1464 en 1466, een periode tijdens dewelke enkele families de bestuurlijke macht van De' Medici trachten over te nemen. Tevens houdt hij vanaf zijn huwelijksdag een *libro di ricordanze* bij, zoals toen het gebruik was in de hoogste klasse in Firenze. Hierin tekent hij in wat hem van belang lijkt voor zijn familie, bijvoorbeeld een lijst van geboortes, sterfgevallen en huwelijken.

In de korrespondentie, die hij met zijn naar Napels verbannen schoonfamilie voerde, komt een grote variëteit van onderwerpen aan bod, die vaak politiek getint zijn. Uit deze brieven blijkt dat door alles heen het belang van de patriciërsfamilie Strozzi loopt.

Met behulp van deze geschreven bronnen en de briefwisseling tussen Alessandra en haar zonen, Lorenzo en Filippo Strozzi, reconstrueert Phillips de geschiedenis en weet hij een beeld te schetsen van de politieke situatie in Firenze.

Met publicaties zoals die van Phillips begint de visie op de geschiedenis die in de loop van de jaren zestig door filosofen als Michel Foucault aan de universiteiten geïntroduceerd werd, stilaan in het aanbod van historische werken door te dringen. Terwijl in het verleden de geschiedschrijving hoofdzakelijk beperkt bleef tot een aaneenrijging van 'autoritaire' bronnen, gaat de aandacht momenteel meer en meer uit naar wat eerder over het hoofd gezien werd.

Dat is maar goed ook. Vanuit het perspectief van de traditionele westerse cultuur werden immers een groot aantal feiten in de vergeetheid gedrukt of niet interessant genoeg bevonden voor de geschiedschrijvers. Van de geschiedsnijleraar hebben we dan ook maar zelden gehoord van de kwalijke gevolgen van de kolonisatie en van de historische mishandeling van vrouwen, gehandkapt en geestesgestoorden. Zo wordt er nu al gewacht op Roy Porter's sociale geschiedenis van de 'gekken'. Ook de levens van de 'kleinen der aarde' die een ander, maar ongemene interessant beeld van een tijdperk bieden, worden in de geschiedenisboekjes wel

eens vergeten. Rond januari zal Robert Muchenbled's geschiedenis van het gewone volk onder het Ancien Régime verschijnen. Nu doen we het nog even met een boekje over een koopman.

Bladvulling

Marco Parenti, een koopman uit Firenze die fortuin heeft gemaakt in de zijdehandel, raakt door zijn huwelijks met Catarina Strozzi betrokken bij de pogingen die deze familie onderneemt om na een verbanning gerepatriëerd te worden.

Het boek bestaat uit drie delen. In een eerste deel wordt Marco Parenti voorgesteld. Marco schetst de evolutie van de rijkdom van de familie Parenti en beschrijft de rijkdom van Marco zelf, zijn opvoeding en zijn politieke carrière. Vervolgens geeft hij de geschiedenis weer van de lotgevallen van de familie Strozzi. De banden tussen Marco Parenti en de Strozzi worden tenslotte haarfijn geanalyseerd.

In een tweede deel is het streven van Filippo Strozzi naar repatriëring de rode draad waaraan de geschiedenis van Firenze tussen 1464-1466 wordt opgehangen.

Het derde en laatste deel bestaat uit enkele kritische beschouwingen rond Marco Parenti, zijn houding tegenover de politieke situatie in het algemeen en

tegenover de door De' Medici gevoerde politiek in het bijzonder. Daarnaast geeft Phillips ook een historiografische analyse van het *Gedenkschrift* en plaatst hij parallelteksten uit deze en latere periodes naast deze teksten.

Details

De sterkte van het boek ligt in de levendigheid waarmee de geschiedenis verteld wordt. Phillips verlevendigt zijn boek met een dubbele strategie. Door de inlassing van citaten uit brieven en de *ricordanze* laat hij zijn personages als het ware zelf vertellen. Ten tweede geeft hij een overvloed aan details, waardoor de lezer de indruk krijgt er zelf bij te zijn. Hij weet de lezers in de sfeer van die periode onder te dompelen.

Maar deze opeenstapeling van feiten wekt wel soms de indruk dat de schrijver enkel zijn eruditie wil tentoonspreiden. De functie van al deze details, die Phillips vaak uitbreidt tot hele uitweidingen, is niet altijd even duidelijk. Het gevaar hierbij is dat de lezer de essentie van het verhaal uit het oog verliest. Zo geeft hij de geschiedenis en de evolutie van het aantekeningboek (*libro di ricordanze*) en haalt hij voorbeelden aan van de sterk gewijzigde vorm van *ricordanze* in latere periodes (p. 46-47). Aan het feit dat Vespasiano in zijn *Vitae* de vrouwen veronachtzaamt, wijdt hij twee bladzijden (p. 83-84).

Niet-historici

Dit boek is waard gelezen te worden, zowel door historici als door niet-historici. Het gaat over een niet zo bekende crisisperiode in één van de belangrijkste steden van Noord-Italië, Firenze, en over één van de belangrijkste

geslachten in de Renaissance, namelijk De' Medici. Bovendien is het boek, zoals reeds herhaaldelijk werd gezegd, vlot geschreven, en geeft het een levendig beeld van het behandelde onderwerp. Phillips weerlegt hiermee het beeld, dat boeken met een historisch onderwerp per definitie oersaai moeten zijn.

Jan Verstraete

Mark Phillips, *In de schaduw van De' Medici. Uit de memoires van Marco Parenti, De Haan/Unieboek, 300 pp.*

Aktiviteit

Veto is nog steeds veruit het meest gelezen studentenblad in Leuven, Kortrijk en ook een beetje in Brussel. Als iets zinvol organiseert in Leuven of Kortrijk doe je er dan ook best aan ons te verwittigen. Wij kondigen al uw activiteiten gratis en voor niets aan in onze agenda. Tenzij je natuurlijk een extreem rechte, racistische en geldhongerige *unmens* bent. Kringactiviteiten kondigen we aan in onze ad valvas. De berichtjes die ons voor vrijdag in de 's Meierstraat 5 bereiken, staan de week nadien gedrukt.

Beeldcultuur

Op initiatief van enkele medewerkers van De Andere Film (DAF) worden er in het Leuvense een aantal cursussen in verband met beeldcultuur georganiseerd. Tegen een vrij schappelijke betaling kan je opgeleid worden in filmkijken, filmbeoordeling, filmsemiologie, stripgeschiedenis, fotografie, video en het maken van nieuwsbeelden. Meer informatie vind je in Van Evenstraat 2D, ☎ 016/23.84.27. De cursussen staan open voor iedereen.

Theo

◀ vervolg van p.1

tegenspreken, volstaat het meestal. In de natuurwetenschappen staat er altijd iemand achter je die uiteindelijk het verdikt velt: de natuur zelf. De filosofie zou dus veel meer moeten gaan rekening houden met de inzichten uit de eksakte wetenschappen.»

Van Der Waetens eerste conferentie gaat (onder andere) over artificiële intelligentie. In de marge van het eigenlijke onderzoek naar AI, zijn er filosofische discussies aan de gang, die zich vooral concentreren op de impact die een dergelijke realisatie heeft op het beeld dat de mens van zichzelf heeft. Een problematiek die analoog is aan die van het abortusdebat: wat zijn de eigenschappen die de mens onderscheiden van 'de dingen' en van de andere levende wezens.

Van Der Waetens: «Ik ben er van overtuigd dat er ooit een computer zal bestaan, die, zoals Etienne Vermeersch het uitdrukte, ons zal kunnen uitnodigen om een kopje koffie te gaan drinken. Dat zou dan de derde keer zijn dat de mens teruggefloten wordt. De eerste keer toen bleek dat hij niet in het middelpunt van het heelal zat, de tweede keer toen men zei dat hij niet zo uniek was en van een aap afstamde. Daarom denken velen met enige vrees vooruit naar de dag waarop zal blijken dat ook de menselijke geest niet iets unieks is.»

In zijn tweede conferentie gooit Van Der Waetens het over een andere boeg. Vanuit de vaststelling dat onze materiële welvaart steeds toeneemt, stelt hij zich de vraag of er geen grenzen zijn aan de groei. Het wordt hoog tijd om hier eens aandacht aan te besteden, een publiek debat op gang te trekken. Dat moet doorgaan in 'een sfeer van pragmatisch, evenwichtig zoeken naar het optimale compromis'.

Van Der Waetens: «Een konkreet voorbeeld: hoe zuiver moeten de uitlaatgassen van een auto zijn? Mag daar geen greintje vuiligheid meer inzitten? Dan wordt autorijden onbetaalbaar. Mag

men blijven stinken zoals men vroeger deed? Natuurlijk ook niet. Alle mensen die uit principe het ene of het andere uiterste verdedigen, zijn er a priori glad naast omdat ze niet naar dat optimale compromis streven. Onze ingenieurs leren hier tijdens hun opleiding dat elk probleem als oplossing een compromis heeft.»

«De drukingsgroepen in de maatschappij marcheren al te vaak achter een vlag aan. Ze zien het allemaal te weinig pragmatisch. Ik denk bijvoorbeeld aan de heilige landbouwgrond. Er kunnen veel redenen zijn om ergens geen weg aan te leggen, maar een van de minste is toch wel dat er daardoor landbouwgrond verloren gaat. We hebben landbouwgrond teveel. In Nederland krijg je zelfs een premie als je grond braak laat liggen. Maar bij ons is daar een drukingsgroep aan het werk.»

«De taak van onze wetenschappelijke wereld is om in tegenstelling tot deze drukingsgroepen als een belangeloze partij te fungeren. Aan de universiteit zien we normaal de dingen toch in een bredere context. We kunnen de politiek

dan bewegen om bepaalde richtingen uit te gaan. Je moet je realiseren dat het altijd van onze kant zal moeten komen. De techniek zal altijd de oplossingen aanreiken die men haar vraagt. Als ze ze vindt natuurlijk. Techniek is op zichzelf neutraal. Als de politiek morgen beslist dat loodvrije benzine verplicht is dan zal de techniek zorgen dat er niet meer gereden wordt met loodhoudende benzine. Het is dus een politiek probleem.

De politiek moet natuurlijk haalbare dingen vragen, ze moet inzicht hebben in die bepaalde problematiek. Hierin kunnen wij dan een belangrijke rol spelen.»

Koeien

De lezing van 18 oktober zal zich vooral toespitsen op een van de meest prangende milieuproblemen: het vervoer.

Van Der Waetens: «Eén ding is zeker: de auto blijft. Het openbaar vervoer is niet een echt alternatief voor de auto. Je vertrekt niet waar en wanneer je wil. Een trein stopt ook niet bij ieder huis, dat zou ook niet haalbaar zijn. Nog een voordeel van de auto is dat je er je spullen kan in laten liggen, dat kan in een bus niet.»

«De vraag is dus welke auto er in de toekomst gaat rijden. Daarbij kan ik dan mijn fantasie de vrije loop laten gaan, daar moet ik tekeningen bij maken.

Hoe die auto er precies gaat uitzien is moeilijk te zeggen. Wat ik wel weet is hoe die er niet zal uitzien: elektrische auto's, auto's op zonnecellenergie en al dat soort van dingen. Men kan nu een auto gaan bedenken die minder vervuulend is, comfortabeler, meer technische snufjes, die sneller rijdt... Trouwens dat snel rijden is niet het essentiële van een auto. Zolang hij maar voor mijn deur stopt en ik er mijn rommel in kan laten liggen.»

«Het vervuulende karakter van de auto is al sterk ingedijkt. De auto's met een katalysator vervuilen nu tien keer minder. Als men al zover is, ligt het probleem daar niet meer, dan moet men meer naar de veiligheid gaan kijken. Dit geldt enkel voor de benzineauto's, voor de diesels is men nog zover niet. Het groot deel van de luchtvervuiling komt trouwens van de koeien eerder dan van de auto's. Die koeien lossen ook gassen die bijdragen tot de luchtvervuiling.»

«Als ik de toekomst bekijk dan zie ik het eigenlijk optimistisch. De mentaliteit van de mensen is aan het veranderen. Zullen de mensen steeds achter meer luxe en comfort blijven vragen? Ik denk het niet, ze zullen op een bepaald punt verzadigd geraken en dan meer belang gaan hechten aan andere dingen zoals vrije tijd, niets doen, luiere...»

Pieter Degryse
Kurt Sannen

Blauwdruk voor een rode maatschappij

De voorzitter droomt

Sinds korte tijd gaat politiek weer over serieuze zaken. Het zijn niet meer de omkopschandalen, de dorpspolitiek of de ruzies in de interne keuken van deze of gene partij die voorop staan. Politiek, dat is weer het maken van Geschiedenis: Duitsland herenigen, de vrijheid nieuw leven geven, het einde van de Koude Oorlog. Bij deze gebeurtenissen passen geen slordige pamfletten, maar heuse boeken die "ihre Zeit in Gedanken erfassen" pretenderen te zijn. Vandaag volstaat het zelfs niet meer zijn gedachten als politikus te laten noteren. Vandenbroucke (voorzitter SP) gaat er prat op zijn "Over Dromen en Mensen" zelf neergeschreven te hebben.

Of deze boekjes van veel redelijk inzicht getuigen, is zeer de vraag. Zo besluit Vandenbroucke met enige bedenkingen over de nieuwe mogelijkheden van de jaren '90. Zoals in de jaren '60 de welvaartsstaat voorop stond, in de jaren '70 de oliecrisis overheerste en in de jaren '80 deze crisissen als uitdagingen werden aangenomen, zo zullen de jaren '90 onder het teken van de droom van een vreedzaam Europa staan, waarin we opgehit nationalisme kunnen vermijden door de waardigheid van ieder volk te erkennen.

Dat het boekje van Vandenbroucke verschijnt op een moment dat oorlog nog nooit zo dichtbij is geweest, zal wel zijn fout niet zijn, maar het getuigt wel van een irrationeel geloof in de myte van een verenigd Europa dat peis en vrede over de wereld zal brengen, ondanks zijn herhaald pleidooi voor een rationele analyse van de totale wereld. En hopen dat zelfs de Sovjetunie, Joegoeslavië, Roemenië of Tsjecho-Slovakije een rustig decennium tegemoet gaan en dat de tientallen autochtone volkjes ginds in wederzijds respect zullen leven, lijkt toch eerder wishful thinking dan een observatie van de realiteit.

Honger

Maar goed, Vandenbroucke wil een leesbare en kritische analyse geven van het Westers socialisme. Volgens hem kan dat socialisme de waarden bieden om het nieuwe Europa op te baseren. Dit geloof in zijn eigen zaak is vooral ingegeven door de verwezenlijkingen die hij in het Westen gerealiseerd ziet: de ver gevorderde uitbouw van de democratie en de relatieve welvaart waarin West-Europa leeft. Dit geloof gaat zover dat Vandenbroucke soms spreekt over onze 'socialistische maatschappij'. Dat onze Westerse welvaart voor een groot deel opgebouwd werd én wordt door een immense uitbouw van Congo en andere Derde Wereldlanden, lijkt hem slechts een detail.

In zijn inleiding schrijft hij trouwens dat hij zich enkel op "het sociale" wil concentreren, en dat hij zich niet wil uitspreken over andere onderwerpen als de Noord-Zuidproblematiek of de ontwikkelingen in Oost-Europa. Nu kan je

inderdaad een boekje schrijven over sociale zekerheid zonder de Derde Wereld hierbij te betrekken. Als je echter ook een heel ekspose opzet over migranten, politieke vluchtelingen of een algemeen tema als onze welvaart, is zo'n negatie van de Noord-Zuidproblematiek minder evident. Terwijl Vandenbroucke die welvaart vooral toeschrijft aan de verwezenlijkingen van de sociaal-democratie, probeert het NCOS met hun 11.11.11-kampagnes reeds jaren de publieke opinie duidelijk te maken dat onze welvaart voornamelijk gebaseerd is op een onrechtvaardige handel van het Westen met de landen van de Derde Wereld.

Als Vandenbroucke bovendien wil "globaal denken" – in de Kantiaanse zin van "Handel steeds dat de regel van uw handelen tot algemene gedragsnorm kan worden verheven" – dan lijkt het ons toch dat hij er met zijn uitgangspunt straal naast zit. De SP-voorzitter zou bijvoorbeeld beter eens leentjebuur gespeld hebben bij iemand als Oscar Lafontaine, de leider van de Duitse sociaal-democraten. In 1985 schreef Lafontaine *Der andere Fortschritt*, waarin hij zijn visie op vooruitgang, arbeid en milieu geeft. Hierin wordt uitgebreid gewezen op het verband tussen de groei van onze (industriële) welvaart en de Derde Wereld, verpakt in uitspraken als "Door het beleid van het IMF worden daar de middengroepen in de armoede, de armen in de verpaupering en de verpauperden in de dood gedreven." De Derde Wereld verwaarlozen is eerder partikulier denken dan een globale visie ontwikkelen.

Liberaal

Door de manke Noord-Zuidrelatie in rekening te brengen, wordt de bewering van Vandenbroucke dat het sociaal-democratisch model op termijn ook voor de landen van het Zuiden dezelfde weelde zal brengen, nogal gratuit. Hij argumenteert op geen enkele plaats hoe met ons huidige economisch systeem alle landen op één bepaald moment tegelijk rijk kunnen worden.

Zijn geloof in het westers maatschappijmodel is gebaseerd op drie grote waarden: vrijheid, gelijkheid en verantwoordelijkheid. Of dat laatste echt iets anders betekent dan het eerste, is ons uit de lektuur van het boekje niet duidelijk geworden. Maar zijn karakterisering van de verhouding tussen vrijheid en gelijkheid lijkt ons, voor een socialist althans, zeer eigenaardig. Kort geformuleerd komt het hier op neer dat de vrijheid enorm belangrijk is. We moeten die vrijheid in die mate herverdelen, zodat iedereen gelijk recht heeft op de vrijheid. "Positieve vrijheid houdt in dat de gemeenschap de kansen tot persoonlijke ontplooiing zo organiseert, dat ze voor iedereen maximaal openstaan." (p.41).

Dit is niet alleen Vandenbrouckes hoogst eigen interpretatie van positieve vrijheid, het is bovendien een definitie van vrijheid die in de wetenschappelijke lektuur de liberale opvatting over kansengelijkheid heet. Een stap verder staat de zogenaamde 'egalitaire' opvatting over kansengelijkheid, waarin men niet de ontplooiingskansen van elk individu zo gaal mogelijk wil verdelen, maar integendeel zwakkeren meer of ekstra kansen geven, zodat uiteindelijk het resultaat voor iedereen zo gelijk mogelijk is. Als Vandenbroucke bijvoorbeeld stelt "Wie de vrijheid liefheeft... kiest dus voor radicale gelijkheid: gelijkheid in de machtsverhoudingen tussen mensen, en gelijkheid in kansen", dan gaat hij eraan voorbij dat gelijkheid in kansen niet noodzakelijk tot een rechtvaardige toestand leidt. Waarom zouden we gelijkheid in kansen willen? Toch enkel om een rechtvaardig eindresultaat te bekomen. Het huidige debat rond democratisering van het onderwijs – iedereen mag toch naar de unief gaan! – is daarvan een sprekend voorbeeld. 'Merkwaardig genoeg' geraken kinderen uit lagere sociale milieus immers niet vaak aan de universiteit: een voorbeeld van gelijke kansen, maar een ongelijk eindresultaat.

Wel origineel is Vandenbrouckes populaire vertaling van een visie op de sociale zekerheid die tot nog toe enkel bij gespecialiseerde economen gekend is. Het pensioenstelsel, de werkloosheidsverzekering en de ziekteverzekering zijn geen terugbetalings- of verzekeringsystemen die de mensen uit de nood helpen, of voorwaarde dat men zelf eerst voldoende geld in de pot gestoken hebben. Vandenbroucke probeert integendeel voor iedereen het recht te garanderen om verder te leven in de

normale welstand op momenten van tegenslag (ontslag, ziekte, de economische toestand tijdens de oude dag...). Dit is een anti-liberale opvatting over de sociale zekerheid, daar ze niet van ieders individuele draagkracht uitgaat om zich te verzekeren tegen bepaalde risico's. Tegelijk zet ze zich ook af tegen het soort kristen-demokraten – genre Herman Deleeck – die de gehele sociale zekerheid willen beperken tot een soort openbare onderstand. Die garanderen de mensen dan niet meer het recht om in hun huidige levensstandaard verder te leven, maar de rijkere burgers verschaffen de onfortuinlijken de gunst van een bepaald levensminimum wanneer ze door de mazen van het net glijpen. Op veel meer dan zo'n levensminimum moet men in die opvatting echter niet rekenen.

Afgezien van zijn uitgangspunt – waar wij ons moeilijk achter kunnen scharen –

heeft Vandenbroucke globaal gezien een nogal onevenwichtig werkje bijeengeschreven. Hij heeft blijkbaar her en der een nota, tekst of idee gelezen die hem bevielen, en poogde hieruit een samenhangende theorie te ontwikkelen. Zoets is echter niet gemakkelijk, en zeker niet op een paar maanden tijd. Zijn boekje toont bovendien dat *Franky boy* nogal eens zijn mosterd is gaan halen bij links-liberale denkers. 'Jonge kaders', die het inlassen ook niet meer zo begrepen hebben op het rabiate rechts-liberalisme van een Guy Verhofstadt of Margaret Thatcher, zullen 'Over Dromen en Mensen' alleszins met belangstelling lezen.

Bart Capéau
Walter Pauli

Frank Vandenbroucke, *Over Dromen en Mensen*, Davidsfonds, Leuven 1990, 202 p., 495 fr.

Stuc opent teaterseizoen sterk met Dirk Van Dyck

De ziel bestaat: zij zwemt

Het Stuc opent dit jaar het teaterseizoen met de eigen productie *De Mensenslinger*. Bruno Mistiaen, totnogtoe bekend als videomaker, bewerkte voor zijn teaterdebuut teksten van de Franstalige Belgische schrijver Henri Michaux tot een zeventig minuten durende monoloog, die gebracht wordt door Dirk Van Dyck. In een kaal decor is Van Dyck een man in streepjespak die verslag uitbrengt van zijn reizen. Aanvankelijk zijn die realistisch (over indianen in Zuid-Amerika), later worden ze surrealistisch: Michaux ging, door experimenten met meskalin en LSD, op zoek naar "de onbekende terreinen van de geest".

Na tien minuten op een trom te hebben geroffeld zonder een woord te zeggen, verklaart de man in streepjespak in een inleidend stukje dat hij wil uitleggen wat hij heeft beleefd. Hij voegt daar wel aan toe dat zoets niet gemakkelijk is, en waarschuwt het publiek: zijn uitzetting zal zeventig minuten duren.

Hoewel hij helemaal uit korte stukjes werd samengesteld, is de tekst van Bruno Mistiaen een coherent, gekondenseerd

verslag dat op geen enkel moment veevertelt. De tekst vertoont gelijkenissen met Kafka's *Verslag aan een akademie*, waarin een man komt vertellen over zijn vroeger leven als aap. Het woordgebruik en de stijl zijn afwisselend brutaal-agressief, grappig en poëtisch. Het herinnert aan de poëzie van Paul van Ostaïen. Hoogtepunten zijn de stukjes over "de hang naar dronkenschap" en over "de ziel die zwemt", op het toneel aanwezig als een goudvis in een akwarium.

Hindoe

Aan het woord is een herstellende man die geneest van drugexperimenten, maar ondanks alle losgeslagen ideeën is zijn betoeg erf helder, concreet. Hij verhaalt zijn obsessies in reeksen herhalende en absurde vergelijkingen. Af en toe leest hij voor uit zijn dagboek.

Op grappige wijze komen grote waarden tevoorschijn. De gedachten uit de "nieuwe, onvermoeoed dimensies" zijn vaak stof tot nadenken. Zo zegt hij dat een man altijd wil overwonnen worden, en illustreert dat met het beeld van de indiaan die zich bedrinkt. Scherp is zijn veroordeling van de Europese liefde, die hij tegenover de Hindoe-liefde plaatst. Die laatste is een opgaan in de ander, in het al-goddelijke, terwijl de liefde hier in Europa 'individualiserend' wordt be-

leefd. De man spreekt over zijn onvrede, afkeer en haat. Hij streeft naar wazigheid en ongevoutheid, naar eenvoud: "Ik hou alleen over wat mij bevalt". In zijn hallucinaties komt zijn agressie tevoorschijn, die hij ziet als de enige mogelijkheid "om het uit te houden". Hij heeft moordlustige neigingen en drukt die uit in fraaie beelden. Mooi vindt hij "een zaag die met gemak een boom doorsnijdt". Gruwelijk is hij wanneer hij zegt hoe hij in een emmer een foetus omroert, tot die uiteenvalt. Hij spreekt er emotie-loos over. Dat is anders wanneer hij het over zichzelf heeft, zijn angst. De zaag bijvoorbeeld kan niet enkel een boom doorsnijden, maar ook zijn lichaam.

Het overtuigende spel van Dirk Van Dyck geeft de tekst een meerwaarde. Hij spreekt beheerst, op normale spreeknelheid. Meestal is hij rustig, één enkele keer valt hij hevig brullend uit. Overtuigd van zijn gelijk demonstreert hij de zelfzekerheid van een gek die remedies geeft voor kwalen, problemen, alsof hij de waarheid in pacht heeft. Van Dyck beweegt bijna niet. Die houding staat diametraal tegenover de koortsachtige activiteit in de geest van de spreker. Zijn mimiek drukt die zeer sterk uit.

Jaren

Het hedendaagse toneel gaat meestal in zekere mate ook over het toneel zelf. Dat is ook hier het geval. Het voortdurend associërende betoeg van de man valt samen met wat hij zegt over het teater: "Het meest echte teaterstuk is alleen maar een teaterstuk met *terzijdes*."

Al deze ingrediënten maken *De Mensenslinger* tot een fascinerende voorstelling, en meteen tot de beste Stuc-productie sinds jaren. Bruno Mistiaen, die naar verluidt alweer met nieuwe teaterplannen rondloopt, verdient het om blijvend gestuud te worden.

Dirk Van Dyck zal in november nog in het Stuc te zien zijn in het eksuberante *Marche funèbre pour chat* en *Een man alleen is in slecht gezelschap*.

Johan Reyniers

'De Mensenslinger' is van dinsdag 9 tot zaterdag 13/10 elke dag in het Stuc (Van Evenstraat 2d) te zien om 20.30 u. Inkom 180/250. Res. ☎ 23.67.73.

Na experimenten met meskalin en LSD kwamen wij op onbekende terreinen de geest van de mensenslinger tegen. Hij wou graag voor ons op de foto.

Telemarketing onderneming ZOEKT DRINGEND STUDENTEN

Gegarandeerd werk voor 3 dagen
Dynamische sfeer
Goed betaald

TELEFONEER NU:
02/245.50.66

Werkplaats gemakkelijk te bereiken
1030 Brussel

(advertentie)

(advertentie)

WAT HEBBEN GEMEEN
Prof. G. Adé, Fr. Boenders (BRT), D. Buyle (VTM), H. Devroe (auteur), J. Hoste, P. Koeck (VTM), Fr. Pottmans (BRT), Fl. Stein (BRT), D. Tieleman (BRT), Prof. H. Van Gorp, Prof. J. Van Hulle en J. Weverbergh (uitgever)?
Ze werken allemaal mee aan de jaarcursus

"Creatief schrijven"
van de UWL. Start: 18 oktober om 20.00 u, in het Stuc (1e verd.). Info/inschrijvingen: 016/22.93.24 (stud. en werk). 3750 fr., alles inclusief).

Migranten en arbeidsmarkt (deel 2)

Miet Smet, een nieuwe moeder voor migranten?

Geanteld en brandende auto's, politie-agenten die hun arrestanten 's nachts aftuigen in de gevangnissen, vrouwen met dreinerige kinderen die stakingspiketten vervoegen; het Limburgse mijnbekken kende in '87-'88 een kleine burgeroorlog. De direktie van de Kempense Steenkoolmijnen (KS) wilde op middelkorte termijn alle zetels sluiten, de stakende mijnwerkers eisten werkzekerheid. Drie jaar na datum werd die reconversie van de Limburgse (migranten-)mijnwerkers als *case-study* onderzocht in het kader van een algemene studie over de werkgelegenheid bij migranten.

Vorige week berichtte Veto reeds over het onlangs gepubliceerde onderzoek 'De Werkgelegenheid van Migrant', dat tot stand kwam door een team onderzoekers onder leiding van prof. Albert Martens (Sociale Wetenschappen). Het onderzoek valt uiteen in twee grote delen: 'Intrede van Migrant op de Arbeidsmarkt: Twerkstelling in het Deelrijks Onderwijs' en 'Aspekten van de werkgelegenheid van migranten'. Deze week bespreken we dit laatste deel: we geven eerst een overzicht over de totale problematiek, en richten ons daarna specifiek op de reconversie van de Limburgse mijnwerkers.

Schoonmaak

Veel van de problemen van de migranten hangen natuurlijk nauw samen met die van de Belgische arbeiders. Zo stelden de onderzoekers vast dat de mannenlonen die van de vrouwen steeds overtreffen. Dit was zowel bij Belgen als bij migranten het geval. In alle industriële sectoren verdienen de vrouwen gemiddeld tussen 15% en 30% minder dan de mannen. Eén van de uitzonderingen is de machinebouw, waar de loonverschillen 'slechts' 5 tot 10% bedragen. In de schoen- en de konfektijverheid, sectoren waar traditioneel veel vrouwen tewerkgesteld zijn, constateerde men echter veel grotere verschillen, tot 35%.

Bovendien verdienen vrouwen doorgaans niet alleen minder dan mannen als ze een gelijk beroep uitoefenen, maar bekleeden ze vaak lagere functies en worden ze tewerkgesteld in sectoren met een eerder laag loon. In de gezondheidssector zijn de lonen aan de lage kant. Dat komt door het jarenlange karitatieve karakter hiervan: de zuster-verpleegsters moesten haast niet betaald worden, want een roeping wordt nu eenmaal niet ten gelde gemaakt. De zogenaamde 'hoge-loonsectoren' zijn dan weer haast exclusief voorbehouden aan het mannelijk intellect.

De verschillen tussen de sectoren zijn overigens frappant. Neem nu de dienstensector. Als algemene regel kan gelden dat het loongemiddelde binnen die sector stijgt of daalt naargelang men rechtstreeks of onrechtstreeks diensten aan de produktie aanbiedt. Verzekeringen, vervoer, groothandel en reparatiebedrijven kennen hogere lonen dan recreatie, kleinhandel, schoonmaak of horeka. Hoe lager het loon, hoe veel te

meer vrouwen en Niet-Europese migranten er tewerkgesteld zijn. Dat lage loon is in die arbeidsintensieve sectoren cruciaal voor een hogere winstrealisatie en -maksimalisatie.

Naast die gemeenschappelijke kenmerken met Belgische arbeiders, vertonen de migranten als groep echter een groot aantal specifieke kenmerken. Zo verdienen zowel de vrouwelijke als de mannelijke migranten gemiddeld minder dan hun Belgische collega's van hetzelfde geslacht. Binnen de groep buitenlanders zijn echter nog belangrijke verschillen merkbaar. Helemaal onderaan de hiërarchie staan de Marokkanen en de Turken. De Marokkanen zijn vooral terug te vinden in het transport, de metaalproductie, het rubber en de voeding, en verdienen gemiddeld 5 tot 10% minder dan de Belgen. In de scheikundige nijverheid loopt dat verschil op tot 20%, in de schoonmaak 30%, en in sommige maatschappelijke diensten zelfs tot 40%.

Automobiel

Om het Vlaams Blok pijnlijk te maken, is de vaststelling dat Marokkanen in de recreatie- en de cultuursektor(!) gemiddeld méér verdienen dan Belgen. Bij Turken en Zuid-Europese migranten zijn er ook gelijkaardige verschillen met Belgische werknemers. Omgekeerd stelden de onderzoekers vast dat, hoe hoger het loon in een bepaalde sector bedroeg, hoe minder vrouwen en hoe minder buitenlanders hier tewerkgesteld waren. Marokkaanse vrouwen bijvoorbeeld komen hier zo goed als nergens aan bod. Toch zijn er enkele historische situaties waar buitenlanders een specifieke hoge-loonpositie hebben kunnen bemachtigen, zoals de Turken in de automobiel-sector.

Een andere belangrijke vaststelling is dat migranten en vrouwen vaak tewerkgesteld worden in sectoren met gevaarlijk, ongezonder of bijzonder lastig werk. Denk aan bandwerk, nachtwerk, zaterdagavondwerk, ploegensysteem. Bovendien zou de faktor 'verblijfsduur' ook wel eens kunnen spelen in de bepaling van het loon: hoe langer men in België verblijft, hoe hoger het loon, hoe vlugger men werk vindt in een beterbetaalde sector. De onderzoekers wijzen er echter op dat deze theorie met de nodige omzichtigheid moet benaderd worden.

Tot zover enkele algemene kenmerken rond de problematiek van tewerkstelling van migranten. Toen Thyl Ghijssels enkele jaren geleden de KS aaneerde en maar meteen met de deur in huis viel door alle mijnen te sluiten, kwamen in één klap ongeveer 5.700 mijnwerkers in het Oostelijk Mijngedebied (Waterschei, Winterslag en Eisden) zonder werk te zitten. Bovendien hadden nog eens 4.000 mijnwerkers voor een pensioenregeling gekozen. Vier op tien van de mijnwerkers uit het Oostelijk Bekken waren migranten. De in die tijd heftig bediscuteerde 'reconversie' zou dus haar eigen kenmerken hebben.

Citee

Dat uit zich duidelijk in de positie die de verschillende groepen innemen nadat ze, na de sluiting van de KS, een tijd op de arbeidsmarkt geweest zijn. Bij de

Belgen stelden zich het minste problemen: bijna alle ex-mijnwerkers zijn terug aan het werk. Ze hebben nu bovendien haast allemaal een kontrakt van onbepaalde duur, werken bij grote bedrijven en verdienen gemiddeld meer dan ze vroeger in de KS verdienden. De positie van de Turken is daarentegen over het algemeen minder rooskleurig. Bijna alle Turkse kompels bleven werkloos na de mijnsluiting. De Italianen nemen dan weer een tussenpositie in, waarbij ongeveer de helft terug aan de slag kon. In tegenstelling tot de Belgen kregen zij vlugger een kontrakt van bepaalde duur en vonden ze werk in meer conjunktuur-gevoelige sectoren, zoals de bouw. De Italianen verdienen minder dan in de KS, en ook minder dan de Belgen. Zeer paradoxaal is echter de vaststelling dat, toen ze allemaal nog bij de KS tewerkgesteld waren, de Turken gemiddeld het meeste verdienden van de drie bevolkingsgroepen.

De oorzaak hiervoor ligt in het feit dat de migranten een aantal arbeidskwaliteiten tekort komen die ze niet nodig hadden bij het werk in de mijnen, maar wel bij het vinden van een andere arbeidsplaats. Cruciaal is natuurlijk hun gebrekkige kennis van het Nederlands, een bijzonder slecht visiekaarje bij ieder sollicitatiegesprek. Dit euvel wordt zowel bij Turken als Italianen vastgesteld. Ook het onderwijs dat migranten gevolgd hebben, staat bitter weinig omscholing toe. Velen onder hen hebben de zeer specifieke mijnschool gevolgd.

Voor de Turken komt er dan nog bij dat hun looneisen - zeker in vergelijking met andere migranten - erg hoog liggen. Dat is natuurlijk te wijten aan hun vroegere positie binnen de KS, waar zij een gelijkaardig loon verdienden. Over het algemeen bedankten de Turkse arbeiders dan ook voor inferieur werk tegen een merklijk lager loon dan voorheen. Een ander moeilijk te onderschatten oorzaak is de nauwe band tussen de Turken en de KS. We hadden het reeds over de mijnschool, maar hiernaast spelen nog verschillende andere factoren een rol. Dikwijls werkte de vader of een ander familielid reeds als mijnwerker, ze wonen meestal in een citee van de KS, waarvan de huurprijs laag is en die dicht bij hun werk gelegen was. Bovendien woonden ze op die citees samen met andere lotgenoten. Zowel die kameradschap als de bescherming van de KS vielen beiden tegelijk weg. Tot overmaat van ramp konden ze zich duidelijk niet flexibel aanpassen aan de andere situatie waarin ze terecht kwamen, niet in het minst door

de bestaande kloof tussen onze cultuur en die van de Turken. De Italianen kenden deze problemen in veel mindere mate. De toen opgerichte Begeleidingsdienst Limburgs Mijngedebied (BLM) kon echter meer dan de helft van de Turken die bij haar kwamen aankloppen, aan werk helpen. Een specifieke initiatief als de BLM toonde hiermee duidelijk haar noodzaak voor de migranten.

Geslacht

Als voornaamste beleidsmaatregel formuleren de onderzoekers een 'evenredige arbeidsparticipatie'. Dit systeem is gebaseerd op het Nederlandse en het Canadese. In Canada geldt de *Employment Equity Act*. Hiermee streeft men een evenredige arbeidsparticipatie voor zowel migranten, vrouwen als gehandicapten na. In België is men hiertoe nog niet gekomen. Enkel de 'vrouwen' worden bij ons tot nu toe als een echte probleemgroep voor de arbeidsmarkt erkend. De positieve acties voor vrouwen worden gekoördineerd door het Staatssecretariaat voor Maatschappelijke Emancipatie ('Miet Smet'). Naar analogie met Canada, pleit men er nu voor om deze positieve discriminatie te aanzien van werkgelegenheid uit te breiden tot de migranten. Men gaat er immers van uit dat het in *globo* niet de toerkomelingen van de vrouwen of de migranten zijn die hun de toegang tot de

arbeidsmarkt versperren, maar in de eerste plaats het personeelsbeleid van de bedrijven.

Met andere woorden: niet het 'vrouw-zijn' of 'migrant-zijn' wordt als een probleem ervaren, maar wel de houding van de werkgevers tegenover deze groepen. In feite wordt tegenover zowel vrouwen als migranten eenzelfde geïnstitutionaliseerde discriminatie begaan bij toetreding, promotie of uitreding uit de arbeidsorganisatie. De maatregelen worden dan ook toegespit op de werkgevers: zij zouden bij de registratie van hun personeel niet enkel de variabele 'geslacht', maar ook 'nationaliteit' of 'etnische afkomst' moeten invullen. Zo zouden migrantenconcentraties in bepaalde sectoren en functies sneller opgespoord kunnen worden. Het uiteindelijk doel bestaat er niet in dat de werkgevers zouden verplicht worden bepaalde kwota aan vreemde arbeiders op te nemen, maar wel dat het personeelsbestand van de bedrijven en instellingen uiteindelijk *op alle niveaus* een afspiegeling vormt van de beroepsbevolking. Of dat betekent dat ook één op acht van de voorzitters van het VBO Ahmed, Moestafa of Giovanni zullen hebben, is nog zeer de vraag. Moestafa Leysen, stel je voor.

Walter Pauli
Ria Vandermaesen

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (NCOS) rond 11 november een aktieweek met de bedoeling de Belgische bevolking te sensibiliseren voor de Derde Wereldproblematiek. Hierbij werkt het NCOS altijd met een politiek Eisenpakket dat de politici te danken hebben aan hun herhaalde 'beloftes' om 0,7 procent van het BNP aan ontwikkelingsamenwerking te besteden. Daarnaast werkte het NCOS ook andere eisen uit, om wat te veranderen aan enkele watoestanden in de Noord-Zuidverhoudingen.

Sinds de studenten sluiten zich in ook enkele jaren aan bij het gedachtegoed en het Eisenpakket van het NCOS. Enkele etniasinstellingen kwamen daarom vorige week samen om de aktieweek van dit jaar (van 5 tot 9 november) alvast op poten te zetten. Het werken rond uitgekozen projecten (vormings- en landbouwprojecten in Zimbabwe) wordt daarbij meer en meer ondergeschikt gemaakt aan het eigenlijke Eisenpakket. Hoewel de opbrengst van de traditionele plantjesverkoop in Leuven wel naar specifieke projecten gaat, mag blijken dat werkgroepjes die zich bezighouden met de hongermaaltijd of politieke sensibilisatie

ring duidelijk andere akcenten leggen. Traditionele activiteiten als een hongermaaltijd (een kommetje rijst) konfronteren je, als je er tenminste de moed toe hebt, met honger zoals die in de Derde Wereld dagelijkse realiteit blijft.

De Werkgroep Politiek voorziet alvast een debat rond economie en de landbouwproblematiek, gezondheidszorg en vorming; ook een film zal hopelijk bijdragen tot wat meer begrip. De fakkeltocht gaat iets ludieker zijn derde jaar in en blijft een gelegenheid om met weinig woorden te laten zien wat je denkt van de Derde Wereldproblematiek. Al bij al is het net als het kopen van een plantje rondt symbolisch, maar het groeiende sukses van de 11.11.11-aktieweek blijkt toch een goede parameter voor de groeiende discrepantie tussen de opvattingen van heel wat en de manier waarop politieke problematiek behandelen. De profen-politici die al vaker bezoek kregen om aan hun beloftes herinnerd te worden, kunnen dit jaar echter rustig slapen. De hele miserie met de 0,7 ligt bij de politieke partijen, zo beweren zij. Daarom richt het NCOS zich dit jaar vooral tot de partijvoorzitters. Hopelijk loopt er in Leuven nog een student rond die die heersschappen het uur

START- VERGADERING 11.11.11- AKTIEWEEK

aan de schenen durft leggen. Het debat van Politika biedt zich alvast aan als een leuke gelegenheid om de mooipraters (en schrijvers) eventjes uit hun rol te laten vallen.

Tot slot mogen heel wat studenten op 29, 30 of 31 oktober tijdens de lessen een bezoek verwachten van Norman die in Zimbabwe voor de projecten werkt.

Voorlopig zijn dit nog plannen: voor de concrete uitwerking rekent 11.11.11-studenten op medewerkers uit de verschillende Leuvense fakulteiten en hogescholen. Of de startvergadering waarin Psychologie en Pedagogie, Historia, Klio, Chemika, Economie, Groep T, Godsdienstwetenschappen, Farma en Pol & Sok nog afwezig. Ze kunnen hun leven nog beteren. Alle entoesiaste medewerkers zijn welkom op maandag 15 oktober om 20 uur op de eerste verdieping van het Stuc.

(FDP)

LABYRINT

Dé beste zaal voor al uw fuiven.

Zeer goede voorwaarden!

Centraal gelegen.

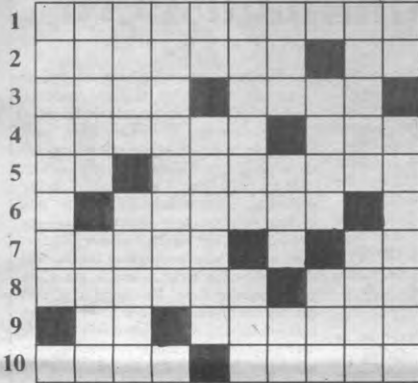
Vraag inlichtingen en oordeel zelf.

Tel. 016/20.76.41 of 25.55.67.

(advertentie)

VISSERSSTRAAT 2 LEUVEN
(BOVEN EAGLES)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Horizontaal - 1 Klankbooting 2 Japanse bloemschikunst - Wereldmacht 3 Duitse grensrivier - Regelmaat 4 Japanse sierboom - Skandinavische munt 5 Bijwoord - Negers uit Zuid- of Midden-Afrika 6 Akrobatische sprongen 7 IJs dat de polen bedekt - Oude lengtemaat 8 Oordelen - Jaartelling 9 Voorzetsel - Opsommen 10 Peruaans heerser - Kleine ketjes.

Vertikaal - 1 Lelijk, afzichtelijk 2 Punt aan het hemelgewelf - Sein 3 Lichaamsdelen - Bunzing 4 Duidelijk waarneembaar 5 Luiaard - Schreeuwen, huilen 6 Zetelt - Meer 7 IJzerhoudende grond - Douanerecht - Daar 8 Verpakking - Platenmaatschappij 9 Plaats in de omgeving van Brussel - Prijzen 10 Boom - Deel van de Sovjetunie.

ZOEKERTJES

- Onkruid gevraagd voor herbarium en inktvis gezocht voor aquarium. Reacties: Gngrol, GR.4.
- Rockgroep zoekt solo-gitarist (genre Doors...), omgeving Tessenderlo-Zichem ☎ week 016/23.87.49, weekend 013/33.38.11. Vragen naar Kurt.
- Typen van alle teksten en vertalingen, NL-Engels-Spaans. ☎ 016/23.54.76.
- UP zoekt gelovige jonge studentinnen voor bibliodrama rond passieverhaal. Alle info: J. Stasstraat 2.
- Gevraagd: Twee presentatoren/-trices voor een avondprogramma op radio Sinaal. Ervaring niet nodig. Voor info: ☎ 016/25.15.15. Vraag naar Bram.
- Middeleeuwse kabbalist, Abulafia, verwerkt aller hand-ende proefschriften tot juweeltjes hedendaagse drukken. Tiensestr. 177 ☎ 29.22.77. (van 10.00-12.00 en van 13.30-17.00 uur).

- Verloren kudde ongetemde vlooiën met sproeten, laatst gezien bij prof. Cloots. Beloning voor eerlijke vinder, terugbrengen naar Gngrol! GR.3.
- Wie wenset vervoer vanuit regio Hamont-Bocholt-Peer, op zondag heen, vrijdag terug. Contacteer Patrick, Vaartstraat 79.
- Joehoe! Hier ben ik weer. De vakantie was heerlijk. Kassiopea.
- Gezocht: Vrijwilligers om groep studenten te gidsen op 21 november op de incantoonstelling te Brussel. Gelieve contact op te nemen met Dala Nadia, ☎ 016/23.69.55. 's avonds.
- Ontdek Limburg, begin bij Veraatje, de enige echte Miss Limburgie! Info: Blok 8. Allen daarheen!
- Leer jezelf en de ander kennen. Start groep relativering en sexualiteit, maandag 29 oktober, 20 u., J. Stasstraat 2.
- Schaap gevraagd, tss. 30-40. GR.4.
- Typen van tesissen, laserprinten, inbinden, vertalingen: Kris Rosselle, Naamsesteenweg 130, 3001 Heverlee. ☎ 016/20.70.77.
- Wie heeft ervaring met het inbouwen van VGA-kaarten? Schrijf, bel of kom naar Segers Luc, Martelarenplein 1, (Station), ☎ 016/20.16.25.
- Gezocht: Tweedehands kunstgebiet, liefst in goede staat. GR.5.
- Gngrol, wat is dat eigenlijk voor een blad?

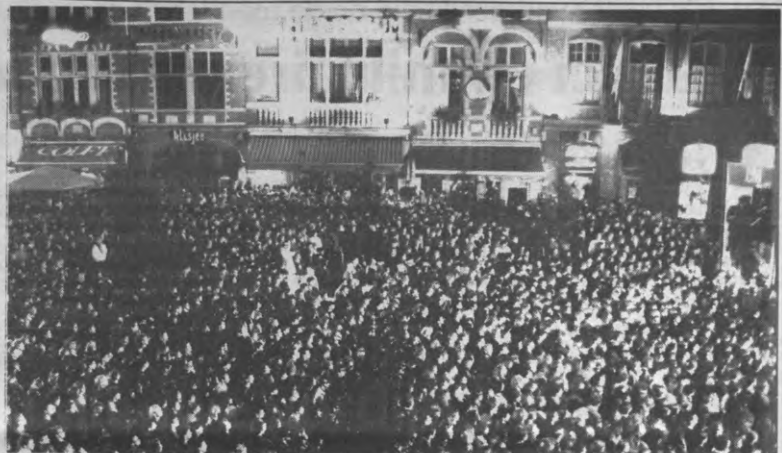
JO MEUWISSEN

BVBA

Alle verhuur video-, klank- en lichtinstallaties voor fiven en TD's

tel. 016/201.301

(advertentie)

ONTHAAL - De Leuvense kafees hielden er hun eigen mening op na over onthaal van eerstejaarsstudenten. Ze werden onder andere "verwend" met een concert van Clouseau.

- Pieter Coutereelstichting vzw homoen lesbiennecentrum. Vaartstr. 16, 016/23.63.27. Onthaal: ma. 18-20.00 u., za. 15-18.00 u. of na afspraak. Jongerenkafee: wo.: 19-24.00 u. Elke dinsdag fuif vanaf 21.00 u.
- Te koop: twee propaan-tasakchels. 5000 fr. ☎ 016/73.40.68.
- KLJ'ers in Leuven: We gaan terug van start met de studentenbijeenkomsten. Kom er op af op Do. 11 oktober, om 21 u. in de KLJ-centrale, Kapucijnenvoer 10, Leuven.
- Bescherm en exploitier zelf uw ideeën. Onze cursus, uw gids. Info (2 postzegels insl.) Eureka foundation benelux. Postbus 214, 8400 Oostende
- Kultuurraad zoekt dringend mensen met ervaring in het isoleren van repeteer-ruimte voor groepen. Welke materialen en technieken? Iedereen die geïnteresseerd is kan zich melden: Mattias Laga, Vandyentplein. 53 of Stef Vanoverbeke, 't Kopstuc.
- Universitaire Parochie pakt uit, een ganse nacht lang op 10 oktober in Alma II, vanaf 21 u. Viering in Begijnhofkerk (18.15 u). Zuidamerikaanse maaltijd, UP-standjes en top 100 aller tijden met spetterende UitPakmomenten. Gratis! Iedereen welkom!
- Te huur: discobar + lichtinstallatie 4000-7000 fr. Vervoer en verplaatsing inbegrepen. ☎ 016/23.30.86. Vragen naar Johan. Met of zonder DJ
- Avelgemaars en ex-Gaston Berchmans. alvast een gelukkig nieuwjaar '90-'91. Spaar je 'n beke voor een sortietje binnekort in Leuven en eind okt. in Gent. Concreto info volgt in Veto. Anciens, contacteer de nieuwe compagnons en speel me hun adres door. G.V.
- American w. zyrs. experience will help you perfect Curriculum Vitae in English. M. Parkstr. ☎ 29.17.28.
- Dringend gezocht: Kot, liefst niet te ver van Campus Heverlee. ☎ 013/33.34.83. Thanks.
- Een fuif is een fuif, maar een goede fuif is er pas met goede muziek. DB Piep, ☎ 22.57.64.
- Gezocht: inspiratie. GR.9.
- Met wie kan ik op zondag- en vrijdagavond meedrijven van Roeselare naar Leuven en terug? Xavier Vandewalle, Wagenstraat 4, Rumbeke, tel 051/20.59.77., Patrijzenlaan 7, 3001 Heverlee.
- Allé, Xavier, 't idee! Op zondag-én vrijdagavond zo maar even over en weer tussen Leuven en Roeselare zeker!
- Ik zoek iemand die een origineel zoekertje voor mij kan vinden. Schrijf naar Gngrol.
- Wie wil er op vrijdag en zondag meedrijven tussen Leuven en omgeving Morsel? Parkstraat 22, Kris.

STUDENTEN!

UW THESIS VERDIENT EEN PERFECTE BEHANDELING!

Kreeg U nooit een "10 voor taal"? Jammer, doch geen nood... Wij sporen voor U elke wispelturige "dit" op, vallen over alle "Galli- en andere (c)ismen" en vinden onmiddellijk de fout... We werken zelfs die kronkel in de zinsbouw weg! Eenvoudig, niet? Maak U geen zorgen over de interpretatie: wij bogen op een taalkundige en wetenschappelijke opleiding en een economische ervaring: we bespreken immers met U elke wijziging en wippen er meteen de laatste tikfout uit. En zo hoort het ook!

CORRECT EN SOBER CONFORM DE NORMEN VAN UW FACULTEIT

PROFESSOREN, DOCENTEN, TOEKOMSTIGE DOCTORES!

Ook uw typewerk en cursussen verdienen dezelfde service. Vertrouw ons gerust uw vreemde talen en tekens toe, symbolen, formules en tabellen: onze PC's zijn ervoor uitgerust.

't Is ook vlakbij: tegenover ALMA II.

UNIVER c.v.

Edward Van Evenstraat 3, 3000 LEUVEN
☎ 016/23.86.43

(advertentie)

D I N S D A G

20.30 u **TEATER** 'De Mensenslinger' (naar H. Mischaux) door Bruno Mistiaen en Dirk Van Dyck, waarin zij Michaux' universum opbouwen op basis van zijn reële en imaginaire reisverhalen, zijn dromen en hallucinaties, in 't Stuc, org. Stuc.

20.30 u **VERGADERING** Werkgroep Artsen zonder Grenzen, in Auditorium AG2, Minderbroedersstraat 17, org. Werkgroep Artsen zonder Grenzen.

W O E N S D A G

14.00 u **INFO** Sporthappening met als doel de faciliteiten van het Universitair Sportcentrum te promoten, met o.a. info over zweefvliegen, zeilen, boogschieten, American Football, mountain bikers in diepzeeduiken, en initiatie in multigym, Wushu en alpinisme, tot 21.00 u., in 't Sportkot (ILO), Tervuursevest 101, ink, gratis, org. Sportraad.

18.15 u **AKTIE** De eerste UitPaknacht van de Universitaire Parochie, met een eucharistieviering, een maaltijd in Alma 2, gevolgd door een avondvullende happening waarin de verschillende kanten van de U.P. worden getoond, in Begijnhofkerk en Alma 2, org. Universitaire Parochie.

20.00 u **DEBAT** Een nieuwe kruisvaart tegen de volkeren van de derde wereld, een debat over de (gevolgen van) de Golfkrisis, met Lucas Catherine, Jan Cools, een vertegenwoordiger van de PLO en een Arabische immigrant, in Aud. Vesalius, Van Evenstraat 2, org. MLB.

20.30 u **TEATER** 'De Mensenslinger', door Bruno Mistiaen en Dirk Van Dyck, in 't Stuc, org. Stuc.

D O N D E R D A G

19.00 u **UNIVERSITAIRE KONFERENTIE** Universitaire conferentie door prof T. Van der Waeteren over "Wetenschap en wereldbeschouwing. De ultieme uitdaging: de denkende machine", in Grote Aula, Maria-Theresiacollege, Hogeschoolplein, ink. gratis.

20.00 u **FILM** Quatre Aventures, in Vlaamse Leergangen, org. Stuc.

20.00 u **KONCERT** Norwegian Chamber Orchestra met werk van Grieg, Mozart, Sjostakovitsj en Tsjajkovski, in Stadsschouwburg, ink. 100 tot 600.

20.30 u **TEATER** 'De Mensenslinger', door Bruno Mistiaen en Dirk Van Dyck, in 't Stuc, org. Stuc.

23.00 u **FILM** Quatre Aventures, in Vlaamse Leergangen, org. Stuc.

V R I J D A G

20.30 u **FILM** Quatre Aventures, in Vlaamse Leergangen, org. Stuc.

20.30 u **TEATER** 'De Mensenslinger', door Bruno Mistiaen en Dirk Van Dyck, in 't Stuc, org. Stuc.

Z A T E R D A G

20.30 u **TEATER** 'De Mensenslinger', door Bruno Mistiaen en Dirk Van Dyck, in 't Stuc, org. Stuc.

Z O N D A G

22.00 u **VERGADERING** Werkgroep Artsen zonder Grenzen, in Medika Doc's Bar, Brusselsestraat 246, org. Werkgroep AZG, Medika - KUL.

M A A N D A G

20.00 u **VERGADERING** Vergadering voor entoesiaste medewerkers uit alle kringen, met informatie over projecten, plannen en acties aan de faculteiten..., in Stuc, 1ste verd., org. 11.11.11-studenten.

20.30 u **TEATER** Julius Caesar (W. Shakespeare) door Needcompany, in een regie van Jan Lauwers, een verhaal van macht en machtsstrijd, van vriendschap en vertrouwen, in het Arenberginstituut, Naamsestraat 96, ink. 220/300, org. Stuc.

21.00 u **FILM** Blazing Saddles van Mel Brooks, een Italo-western, met een joelende doodsstrijd, muziek van Count Basie, ingeleid door Dirk Lauwaert, in 't Stuc, ink. 100/130, org. Stuc.

AGENDA
VAN
MAANDAG 8/10
TOT MAANDAG 15/10

EOOS

☐ Wo 10/10 om 21.30: Voetbal, in Sportkot (kunstgras).

HISTORIA

☐ Di 9/10 om 20.00: Presidiumvergadering, in permanente. ☐ Do 11/10 om 20.00: Theateravond KVS "Lange dagreis in de nacht", ink. Inschrijven op permanente ma. di. wo.

KLIO-EOOS

☐ Di 9/10 om 22.00 u: Onthaal-TD, in Lido, ink. 50/70.

LBK

☐ Di 9/10 om 21.00: Openings-TD, in den Thier.

VTK

☐ Di 9/10 om 22.00: Openings-TD, in diskoteek Scalini, busdienst Fochplein, Erasmus, Harlekijn.

"Politici en militairen zijn gedeshumaniseerd"

Vorige week verscheen in Veto het eerste deel van onze reeks vraaggesprekken naar aanleiding van het kollokwium over "De sociale verantwoordelijkheid en de Medische beroepen", dat op 20 oktober in Leuven doorgaat. Het kollokwium zal dat thema via drie invalshoeken belichten: sociale verantwoordelijkheid in de eigen samenleving, tegenover de Derde Wereld en tegenover Oorlog en Geweld. Vorige week hadden we een inleidende babbel over die diverse problematieken. Vandaag gaan we met onze gesprekspartners, Dr. Vanderweerd (Medische vereniging ter preventie van Atoomoorlog) en Dr. Van Duppen (Geneeskunde voor de Derde Wereld) dieper in op de problematiek van Oorlog en Geweld en de Derde Wereld. Volgende week bieden wij u een al even exclusief gesprek met Dr. Moreels, voorzitter van Artsen Zonder Grenzen Vlaanderen.

Veto: *U beweert dat u net zo goed met dezelfde verenigingen die nu deelnemen aan dit kollokwium zou kunnen debatteren over de Golfkrisis. Heeft het MVPA al een expliciet standpunt ingenomen over de Golfkrisis?*

Dr. Vanderweerd: «Wij hebben zelf nog geen expliciet standpunt, tenzij dan in samenspraak met andere vredesbewegingen. Wij hebben gewaarschuwd voor een eskalatie, die het gevolg kan zijn van de grote troepenconcentratie. Dat moet uitdraaien op een militaire confrontatie, en de gevolgen daarvan zijn onvoorzienlijk.»

Dr. Van Duppen: «Dat er in het Midden-Oosten een oorlog wordt voorbereid is duidelijk. Dat is trouwens geen nieuws. Na het einde van de Golfoorlog is de oriëntatie van het Westen duidelijk geweest: de winnaar van de Golfoorlog is Irak, al is het dan een Pyrrhus-overwinning. Dat land heeft een militaire macht opgebouwd die op de duur meetbaar is met die van Israël, en dat kan niet blijven duren. Dat is een analyse die toen al gemaakt is. Het is natuurlijk op dit moment niet makkelijk om aan te geven wat waaruit volgt, maar de Amerikaanse militaire interventie is zeker geen toeval. Was er de inval in Koeweit niet geweest, dan waren er wel andere incidenten geweest om een permanente militaire aanwezigheid van de Verenigde Staten te verantwoorden. Daarover publiceren ze zelf al jaren.»

«In 1984 heeft Schiltz een nota geschreven over Low Intensity Conflict Strategies. Daarin ontwikkelt hij al de stelling dat de VS permanent militair aanwezig moeten zijn op strategische plaatsen in het Golfgebied. In 1988 is er de Ikké-kommissie geweest, de vroegere onderminister van Defensie. Het rapport van die commissie, opgesteld samen met Brezinski en Kissinger, heet "Selektieve afschrikking". Daarin wordt uitvoerig ingegaan op wat de VS moeten doen wanneer de Coast-West ontspanning er komt: de nieuwe strategie van de Nato, het heroriënteren van het militaire apparaat. Daarin wordt ook de kwestie van de militaire aanwezigheid en controle van strategische gebieden in de Derde Wereld aangekaart. Dat is dus allemaal niet nieuw. Wat was trouwens het eerste wat de Amerikanen verklaard hebben na het opbouwen van hun militaire macht in de Golf: ook als het konflikt opgelost wordt, zullen zij daar blijven. Ze hebben nu al wat ze wilden.»

«Men spreekt al jaren over Lic-strategieën, Low Intensity Conflicts, een verborgen derde wereldoorlog die in de Derde Wereld al jarenlang woedt. Verder heb je de Fic-strategieën, de Financial Low Intensity Conflict strategy, de strategie met de schuldenlast, waar de Golfkrisis ook voor een stuk op terug te brengen is. Ik denk dat men vanaf nu mag zeggen dat men overgestapt is naar de HIC-strategie, de High Intensity Conflict Strategy.»

Veto: *Maar welk gewicht kan u als arts hebben in die discussie? En hoe vallen die standpunten te rijmen met uw verantwoordelijkheid en uw doelstellingen als medische vereniging?*

Dr. Vanderweerd: «Als vredesbeweging én als artsen moeten wij waarschuwen voor wat daar dreigt los te barsten. Aan weerszijden honderdduizenden manschappen, tonnen chemische wapens aan beide kanten, kernwapens aan Amerikaanse zijde. En Israël als derde partij. Wanneer het tot een treffen komt, gaan we gewoon niet weten wat we zien. Dat wordt een massacre, die misschien op een week tijd afgelopen zal zijn, maar waar honderdduizenden doden gaan vallen. Als het konflikt beperkt blijft tot die regio, wat nog maar de vraag is. Want er kunnen politieke overwegingen meespelen om het te laten eskaleren naar andere

landen. Naar Jordanië en de bezette gebieden, kwestie van eens en voorgoed orde op zaken te stellen.»

«Wanneer men besluit over te gaan tot het gebruik van die allervreselijkste wapens, dan moet men daar het effect ook van kennen. Men moet het leed kennen dat die wapens veroorzaken, om te weten dat men dat zelfs niet aan zijn ergste vijand kan toewensen, en zeker niet de burgers die die vijand toevallig onder zich heeft. Dat is de boodschap die wij mee te geven hebben. Politici en legerleiding zijn voor een stuk gedeshumaniseerd, die beseffen niet waar ze mee bezig zijn. Die mensen denken abstrakt, laten andere dingen primeren. Maar men moet de vraag durven stellen welk leed men dreigt te veroorzaken, en of het dat waard is. Dan komt men natuurlijk met het verdrag van München aandraven, en vergelijkt men de paraplu van Chamberlain met de golfklub van Bush. Maar ik geloof niet dat de paraplu van Chamberlain de oorzaak is geweest van de tweede wereldoorlog.»

«Onze verantwoordelijkheid ligt in de deskundigheid die we onszelf toch toemeten. Door onze specifieke opleiding kunnen we met kennis van zaken over een aantal dingen spreken. Wij willen mensen sensibiliseren over de desastreuze gevolgen van oorlog. Zeker wanneer het over een kernoorlog gaat. De gevolgen van een massaal kernkonflikt, dat is onvoorstelbaar. Ik stel vaak met angst vast, dat politici dat niet weten. Wij hebben daar een rol in, we moeten de mensen ervan overtuigen dat het beleid uitgaat van foutieve premissen. Dat is een van de eerste opdrachten geweest van onze internationale beweging, IPPNW: naakte informatie geven over de effecten van een kernoorlog.»

Veto: *Maar moet er dan nog iemand echt overtuigd worden van de vreselijke gevolgen van een oorlog? Iedereen heeft daar toch wel een idee van.*

Dr. Vanderweerd: «Meer dan dat: het is zelfs taboe om daarover te spreken. Men mag niet zeggen dat één explosie 100.000 doden betekent, 150.000 zwaar gewonden, en de ontwrichting van de economie van een heel land. Als dat niet gezegd mag worden is het geen onwetendheid meer, maar kwade wil. Dan wil men de mensen zand in de ogen strooien. De politici staan niet meer toe dat burgers met kennis van zaken, democratisch oordelen over het beleid.»

«In de Wereldgezondheidsorganisatie is er een commissie opgericht die een rapport heeft opgesteld over de effecten van een kernoorlog. Louter aan de hand van wetenschappelijk feitenmateriaal, verzameld door specialisten, artsen en militairen, wordt er een simpele opsomming gegeven van wat een kernoorlog aanricht. België heeft dat rapport goedgekeurd, maar heeft tegen de verspreiding van het rapport gestemd. De motivatie was dat alles in het rapport weliswaar klopte, maar dat het geen medische materie was, dus dat de Wereldgezondheidsorganisatie dat niet hoefde te verspreiden.»

Dr. Vanderweerd: «Maar onze verantwoordelijkheid en betrokkenheid als arts gaat nog verder. Je kan matematisch aantonen dat die Derde Wereldlanden die veel geld geven aan bewapening, de slechtste gezondheidszorg hebben. Dat heeft dan niet alleen te maken met minder middelen die rechtstreeks naar gezondheid zouden gaan, maar ook met het onttrekken van middelen aan andere vitale economische sectoren.»

Dr. Van Duppen: «In The Lancet, en dat is in dokterskringen toch het meest prestigieuze tijdschrift, heb je regelmatig polemieken over sociale verantwoordelijkheid en de medische

beroepen. Recent was er een bijdrage over Mozambique, waar een burgeroorlog woedt, die in stand gehouden wordt door Zuid-Afrika. De indirecte gevolgen van die oorlog zijn dat op dit moment de kindersterfte in Mozambique geschat wordt op 337 pro duizend. Dat is het hoogste cijfer in heel de wereld. Dat zijn dan indirecte gevolgen, geen directe oorlogsslachtoffers. Dat wil zeggen dat volgens Unicef-berekeningen die oorlog de laatste drie jaren 150.000 kinderlevens heeft gekost. Die cijfers komen niet direct in het nieuws, dat is geen spektakulaire gebeurtenis.»

Veto: *Nochtans zijn er met Unicef en de Wereldgezondheidsorganisatie wereldwijd erkende instanties die mistoestanden aanklagen, en toch een groot moreel gezag hebben.*

Dr. Van Duppen: «De Wereldgezondheidsorganisatie en Unicef hebben in 1978 de Alma Ata-verklaring opgesteld. Die verklaring is door alle lidstaten van de UNO ondertekend, ook door België. De inhoud ervan is eigenlijk revolutionair, maar ze is weinig bekend bij generatiedestudenten. De verklaring gaat ervan uit dat gezondheid niet alleen een kwestie is van afwezigheid van ziekte. Dat is het oude medische denken, dat terug opgang maakt wanneer je geneeskunde los ziet van sociale

Dr. Vanderweerd: «De maatschappelijke consequenties van het medische handelen worden niet of zeer rudimentair onderzocht. Ook niet de meest elementaire zaken, zoals sociale zekerheid, toch iets wat eigen is aan onze economische welvaartsmaatschappij. Men vindt dat niet belangrijk genoeg. Maar dat kan gevaarlijke gevolgen hebben. Om een heel concreet voorbeeld te geven: iemand heeft een zwaar ongeval, met blijvende letsels en hij moet daarvoor een schadevergoeding krijgen. Die schadevergoeding hangt af van de graad van arbeidsongeschiktheid. De verzekering doet dan een voorstel en de patiënt komt daarmee naar zijn huisarts. Van de arts wordt verwacht dat hij zegt of het slachtoffer dat voorstel moet aannemen. Anders wordt die man misschien totaal ondervergoed. Dat is ook een aspect van geneeskunde, dat helemaal niet onderzocht wordt.»

«Wat bijvoorbeeld ook nog steeds niet op het programma staat is een vak als Economie en Gezondheidszorg. Wij bereiken de grenzen van de betaalbaarheid van de gezondheidszorg. Ik denk niet dat men daar in de medische faculteiten onderzoek over doet, dat moet in het beste geval gebeuren door bijvoorbeeld de faculteit economie. Zo zal de geneeskunde zich in de toekomst door economen laten dikteren. De vraag hoe je zo goedkoop mogelijk aan geneeskunde kan doen, wordt ook in de

Dr. Vanderweerd: «Wij willen mensen sensibiliseren over de desastreuze gevolgen van oorlog. Ik stel vaak met angst vast dat politici die niet kennen.» (Foto Koen Hendrickx)

verantwoordelijkheid. Gezondheid is volgens de tekst van 1978 een toestand van welzijn op fysisch, mentaal en sociologisch vlak. Een zeer ruime definitie dus.»

«Een tweede aspect van de verklaring is dat de regeringen de verantwoordelijkheid dragen voor de gezondheid van hun bevolking. Men gaat ervan uit dat de ongezonderheid van de mensen in de Derde Wereld alles te maken heeft met ongelijkheid. Bovendien wordt gesteld dat, wil men iets doen aan de gezondheidszorg, men dat proces moet integreren in een proces van maatschappelijke verandering. Het is een verklaring van tien hoofdstukken, het zevende definieert basisgezondheidszorg. De rest van de verklaring gaat over sociale, politieke en economische veranderingen. Over een nieuwe internationale economische wereldorde. Het is werkelijk spektakulair. En dat is ondertekend door alle landen, ook door België.»

«Maar in de moderne medische hulpverlening wordt die visie bestreden, er is meer en meer de tendens naar vliegende dokters en selectieve verticale interventies van het Westen. Als Geneeskunde voor de Derde Wereld hebben wij als filosofisch uitgangspunt het konsekwet toepassen van de Alma Ata-verklaring. Daarmee staan we tamelijk geïsoleerd in deze conjunctuur.»

Veto: *Heeft dat dan niets te maken met de opleiding van geneesheren? Artsen krijgen natuurlijk wel te horen dat zij een beroep met zware verantwoordelijkheden gekozen hebben. Maar nemen die aspecten van etische en sociale verantwoordelijkheid een plaats in in de opleiding van geneesheren?*

opleiding niet gesteld. Nochtans is dat maatschappelijk heel belangrijk. Je kan niet verantwoordelijk maken dat het budget voor gezondheidszorg steeds maar blijft stijgen. Op een bepaald moment moet je keuzes maken. En dan is het de vraag of je die keuzes gaat maken met het mes in je rug: heeft deze man nog recht op nierdialyse? Of ga je de keuze eerder maken, zodat je zo'n problemen kan vermijden.»

Dr. Van Duppen: «Wat mij heel sterk schokt in de opleiding aan de KU Leuven, zijn de Apartheidsstages die nog steeds worden georganiseerd. In Zuid-Afrika, zo blijkt uit hun eigen medische literatuur, ligt de kindersterfte in de blanke wijken op ongeveer 10 à 15 pro duizend, en in de thuislanden op 200 pro duizend. Er is ook weinig discussie over dat dat een gevolg is van het Apartheidsstelsel. Toch worden studenten door de medische faculteit gepusht om stage te doen in een kader dat bepaald wordt door de Apartheid. Nochtans zijn er voldoende alternatieven in Zuidelijk Afrika. De Zimbabwese universiteiten hebben aangeboden om studenten aan te nemen, het ANC heeft aangeboden om te werken in hospitalen die door de zwarte basisbeweging worden beheerd. Maar die alternatieven worden verhinderd en er is zelfs een afbouw van stages in andere Derde Wereldlanden, onder het mom dat de technische vorming niet hoogstaand genoeg is. Dat is natuurlijk kwatsch, een schandelijke kontraproductieve opleiding vanuit het standpunt van verantwoordelijkheid tegenover de Derde Wereld.»